

NAUJIENOS

PUBLISHED BY THE LITHUANIAN NEWS PUB. CO., INC.
1739 South Halsted Street, Chicago, Illinois
Phone Roosevelt 8500 Nighth Phone Roosevelt 3073
Pirmas ir Didžiausias Lietuvių Dienraštis Amerikoje

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879

NAUJIENOS

PUBLISHED BY THE LITHUANIAN NEWS PUB. CO., INC.
1739 South Halsted Street, Chicago, Illinois
Phone Roosevelt 8500 Nighth Phone Roosevelt 3073
Pirmas ir Didžiausias Lietuvių Dienraštis Amerikoje

VOL. XVI

Kaina 3c

Chicago, Ill. Antradienis, Spalio-October 22 d., 1929

437

No. 249

Praloto K. Olšausko Byla

Teismas eina uždarytomis durimis, bet apie jo eigą žinių netruksta -- Kaip buvo rasta Birštone pasmaugta praloto meilužė Ustjanauskienė

KAUNAS, spalio 3. [„L.Ž.“] — Tas faktas, kad praloto Konstantino Olšausko byla svarstoma prie uždarytų durų, nė kiek nesumažina visuomenės susidomėjimo. Nei valdžių kriziai, nei blogi metai, nei prof. Volde-maro interviu tiek plačiai neinteresuoja visuomenės, kiek praloto Olšausko byla.

Jau trečia diena, kai iš provincijos skambina Kau-nan telefonais

ir teiraujasi piliečiai, kas dedasi su praloto Olšausku: ar jis sveikas, ar nėra priepolių pavojaus, ar daug jį gali nubauti, ar tikrai pralotas Olšauskas Stasė Ustjanauskienė nusmaugė...

I tuos klausimus nei mes, nei kitas kas atsakyti negalime, juo labiau, kad ir spaudos atstovai neturi progos posėdžių metu teismo salėje dalyvau-ti. Bet vis dėlto besidomintiūs byla mes galime nuraminti, kad jei ir ne

viską apie Olšausko bylos procesą galima žinoti,

tai vis dėlto be orientacijos šiuo įdomiu klausimu likti ne-reikės, nes per visą tą laiką, kol teisis praloto byla, mes stengsimės ką nugirdę ir kas bus leidina — savo skaityto-jams pranešti. Taip jau mes stengsimės ryt — poryt įdėti velionės dukters nuomonę apie Ustjanauskienės nužudymą, nes ir praloto Olšausko byloje, reikia spėti, Ustjanauskienės dukterė duos kapitalinius pa-dymus. Toliau. Mes teirau-simės ir pas tuos žmones, kurie pralotą Olšauską ir Ustjanau-skiene senai pažįsta, žino daug epizodų iš jų intymių santykių ir kurių daugelis, gali but, yra ir liudininkais šio byloje išsau-kti. Ir dar ne viskas.

Teismo kuliurai, kiemas, liu-dininkų įspūdžiai ir šnekos, Perkausko, Mildos, Konrado kavinės — neįsėdžiamai žinių šaltiniai.

Teismas uždarė duris, bet nėra mums uždrausta patiems teirautis pas žmones, pas liudininkus, kurie mums gali kartais daugiau pasakyti, negu kam ki-tam. Ir paskutinis plusas, tei-smo salės durys yra mažai stiklo langeliai, pro kuriuos bile ka-da pažvelgus vidun galima ten matyti šio proceso herojų pralotą Olšauską, teismo stalą, o jei sargybinis policininkas al-kune neužkaiša, tai ir advoka-tus su valstybės gnyneju.

Trečiądienį, spalio 2 dieną, teismo kuliuruose įspūdžiai maždaug tokie: Teismas posėdį pradeda 9:40 val. Teismo sa-lėn suliečiamai žini liudininkai

ir, tur but, teismas juos tikri-no. Vėliau galima buvo supras-ti, kad teismas liudininkus sa-ma prie uždarytų durų, nė kiek nesumažina visuomenės susido-mėjimo. Nei valdžių kriziai, nei blogi metai, nei prof. Volde-maro interviu tiek plačiai neinteresuoja visuomenės, kiek praloto Olšausko byla.

Iš kuliurų buvo matyti, kad prieš pietų pertrauką buvo sau-kiama teismo salėn 7 liudininkai, o po pietų net 13 žmonių.

Kai tik teismas iššaukia liu-dininką, tuojau kuliuruose ky-la diskusijos ir spėliojimai, ką iššauktasis liudininkas pasakys ir ar jo parodymai tampa aukštin ar skandins pralotą Olšauską. O kai iššauktas kaž kuris liudininkas ilgai nuklau-sinėjamas, tada vienas jaunas žydas, tuo metu, kai įvyko Ust-janauskienės nužudymas, vasa-rojęs Birštone, apie jį susirin-kusiems pasakoja, kaip išrodęs Ustjanauskienės lavoną ir ko-kiose aplinkybėse buvęs paste-bėtas. Jis negalėjo atsikratyti žurnalistų smalsumo ir klausinėjamas pasakojo, ką matęs ir ką žinąs.

Sukos, kepuraitė, batukas.

Kažkoks birštonietis Laisvės Alėje ties teismo rumais pasakojo, kad Birštone, pačioje kal-no viršūnėje praėjusių metų vidury rugs. mėn. buvęs rastas moteriškės lavonas, o ne-toli jo iškritusios iš galvos su-kos, kitoj lavono pusėj pliušinė kepuraitė ir moteriškės batukas. Lavonas buvęs galva pasvyręs žemyn, dešinioji ranka pakista po krutine, o kairioji atlaužta atgal. Taip pat buvę aiškiai matyti, kad

moteriškės kaklas 3 kartus stipriai apsuktas virve.

Ir virvės galai prie eglaičių šakų prišiti. Buvę visai aiš-ku, kad apipilėsimos žymės nū-ka, nes ant piršto žiba aukso žiedas, piniginė su pinigais, lornetas — žodžiu, niekas nepaliesta. Tuojau prisirinkę daug žmonių, atvykusi policija ir buvę nustatyta, kad tai yra Ustjanauskienės lavonas, kuri Birštonan buvo atvaži-vusi vasaroti ir jau ryt poryt rengėsi iš ten išvykti.

Radus Ustjanauskienės lavo-ną, tuojau visi pradėję saky-ti, kad Ustjanauskienė nužudę pralotą Olšauską.

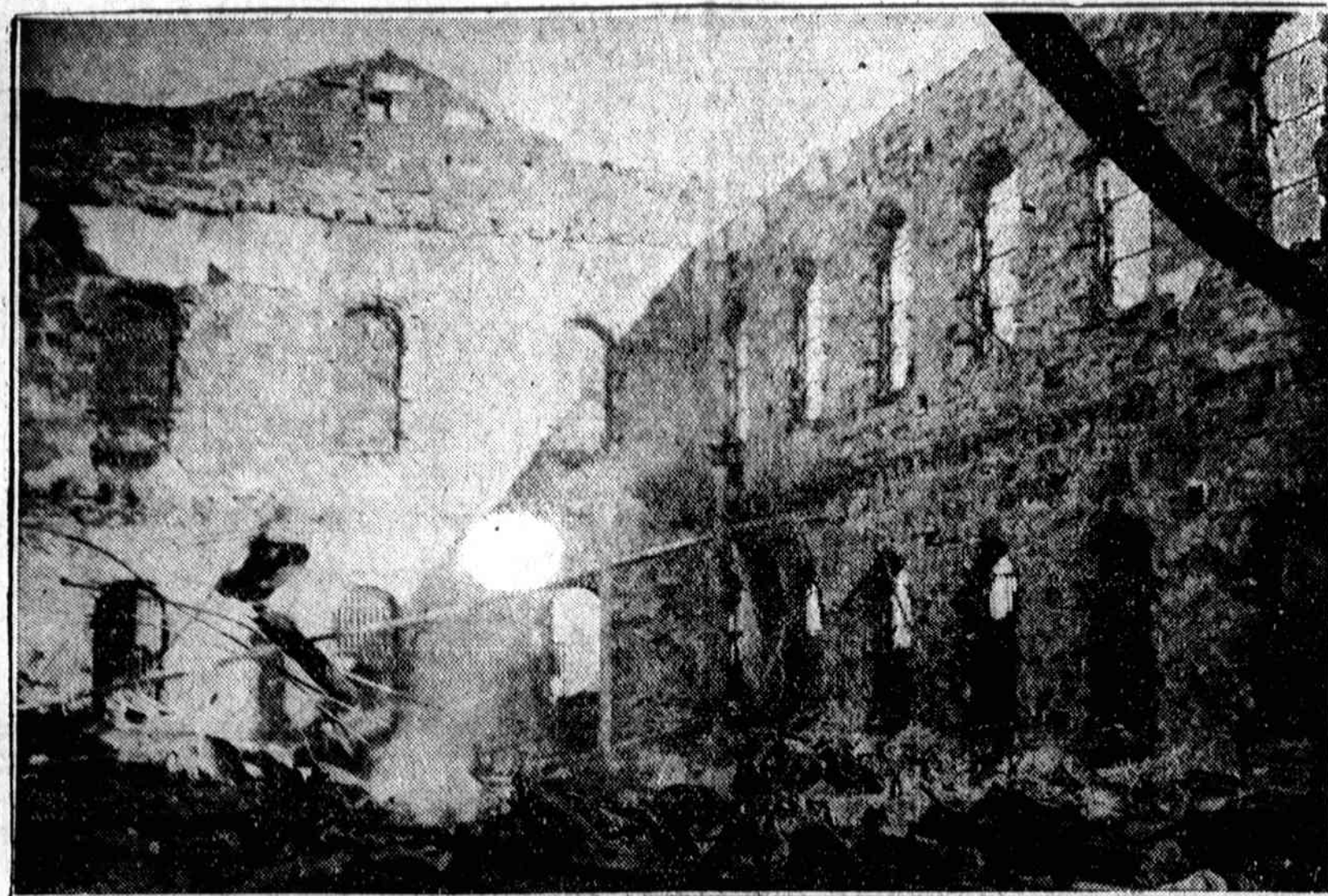
Ustjanauskienės dukterė ir žen-tas įtarę pralotą Olšauską, nes jis ant jų motinos labai pykęs už nuolatinius pašalpos reika-lavimus.

(Tas daugiau)

Francūzų lakunai atle-kė į Šanchajų iš Mukdeno

ŠANCHAJUS, Kinai, spalio 21. — Francūzų lakunai Dieu-donne Coste ir Maurice Bel-lonte šandie iš Mukdeno, Man-džurijoje, atskrido į Šanchajų.

OSLO, Norvegija, spalio 21. — Per smarkią vėjo audrą ju-roj, Norvegijos šiaurėj, pasken-do nedidelis garlaivis „Rus-džiai“, ir aštuoni jo žmonės pri-gėrė.

(Atlantic and Pacific Photo)

Canon City, Colo. — Paveiksle parodoma valstijos kalėjimo griuvėsiai po gaisro. Kalėjimą pa-degė kaliniai, kurie po to pakėlė maištą. Tačiau jie tapo numalšinti. Žuvo keliolika žmonių.

Komunistai vėl gavo skaudų smugį rinkimuose Vokietijoje

Geležinkelių federacijos rinkimuose jie buvo visai sumušti. Laimėjo socialdemokratų

BERLYNAS, spalio 21. — Vokietijoje ką tik pasibaigę visuotiniai geležinkelių darbininkų federacijos apskričių atstovų rinkimai.

Rinkimų rezultatai labai įdo-mūs. Pasirodo, kad šiais rin-kimais komunistai buvo taip baisiai sumušti, kaip nė anšiau-si jų priešai, turbut, nesitikėjo. Iš 18 tūkstančių visų manda-tų komunistai gavo tik 180, vadinas, tik vieną nuosimtį vi-sų išrinktų atstovų. Didžiausi laimėtojai buvo socialdemokra-tai, kurie rinkimuose gavo dau-giau kaip 14 tūkstančių man-datų, arba 80 nuoš. visų pa-duotų balsų.

Žodžiu, rinkimų rezultatai yra tokie: kiekviename išrinktų dar-bininkų atstovų šimte yra 80 socialdemokratų, 1 komunistas ir 19 įvairių kitų — liberali-nių, konservatinių ir pilietinių — srovių atstovų.

Sovietų buvęs ambasadorius išstremtas į Sibirą

BERLYNAS, spalio 21. — Stalino valdžios oponentai Mas-kvoje praneša savo draugams Berlyne, kad Kristijonas Rakovskis, buvęs sovietų ambasado-rius Paryžiuje ir buvęs Ukrai-nos sovietų respublikos presi-dentas, tapęs „čekos“ išstrem-tas į Sibirą.

Tai, matyt, yra sovietų val-džios atsakymas į bendrą Ra-kovskio ir Trockio prašymą, kad juodu būtų atgal priimti į komunistų partiją.

Šerifas leido kalinams eiti žuvauti; eina pats kalėti

POCATELLO, Idaho, spalio 21. — Del to, kad Fremont kauntės šerifas James Freder-ickson leisdavo kauntės kalė-jimo kalinams eiti žuvauti, ka-da tik jie norėdavo, federali-nis teismas dabar jį nubaudė \$500 pabaudos pinigais ir tri-mis mėnesiais kalėjimo.

Šerifas Frederickson sako, kad paprotys leisti kalinams tu-rėti pramogos tame kalėjime buvęs nuo seniai įsigyvenęs, ir jis to papročio nekeitęs.

Masiniai socialistų areštai Latvijoje

RYGA, spalio 21. — Ryšų su paskelbtu visuotiniu latvių dar-bininkų streiku, vyriausybė suėmė pusantrp šimto socialistų, jų tarpe penkis Latvijos sei-mo narius.

Visuotinis streikas buvo pas-kelbtas protestui prieš vald-žios nutarimą darbininkų ligo-nių kasas paimti į savo kon-trole.

Vokiečių monarchis-tai kelia triukšmą prieš Youngo planą

Berlyne įvyko aštrių susikirti-mų tarp policijos ir plien-ašalmių; daug sužeistų ir areš-tuotų

BERLYNAS, spalio 21. — Del vokiečių nacionalistų bandymų vakar padaryti demonstraciją protestui prieš Youngo repara-cijų plano priėmimą, įvairiose miesto dalyse įvyko susikirti-mų su policija. Tuose susikir-timuose buvo nemaža asmenų apkulta.

Policija, kuri buvo užgynus demonstracijas, areštavo 120 asmenų, kurie ant rytojus bu-vo visi, be vieno, paleisti.

Didžiausias susikirtimas įvy-ko šiaurinėj Berlyno daly, kur 300 monarchistų „plienasalmių“ organizacijos narių bandė pul-ti žydų sinagogą. Raitoji poli-cija, pliekdama lazdomis, plien-ašalmius išvaikė.

Prie riausių bandė prisidėti taip jau komunistai iš Koeslin-strasės aplinkės, pagarsėjusios riaušėmis per gegužės pirmsios šventę, tačiau policija sugriebė prie to nepileisti. Ke-li komunistai buvo suimti.

3 arabai pasmerkti mirti del riaušių Palestinoje

HAIFA, Palestina, spalio 21. — Teismo čia tapo pasmerkti mirties bausmei trys arabai, kaltinami ryšų su įvykusiomis arabų riaušėmis prieš žydus. Jie buvo rasti kalėti del muš-tais ir nužudymo vieno Izako Namano, mechaniko.

Katastrofingas katilo sprongimas Ispanijoje

BILBOA, Ispanija, spalio 21. — Vienoj geležies liejykloj va-kar čia įvyko garinio katilo sprongimas, kurio dešimt darbi-ninkų buvo vietoj užmušti, o apie dvidešimt kitų sužaloti.

Septyni kaltinamieji Gastonijos byloje pripažinti kalti

Teisėjo nuožūra, komunistų tekstilės unijos vadams gre-sia kalėjimas nuo 2 iki 30 metų

CHARLOTTE, N. C., spalio 21. — Septyni komunistinės National Textile Workers unijos vadai ir nariai, kurie bu-vo kaltinami del nušovimo Gas-tonijos policijos viršininko O. F. Adarholto birželio 7 dieną, šandie Aukštesniajame teisme buvo juries (prisaikintų po-sėdininkų) pripažinti kalti del antro laipsnio žmogžudybės. Tas nusikaltimas baudžiamas kalėjimu nuo dviejų iki trijų dešimčių metų, teisėjo nuožū-ra.

Pasmerktieji yra: Fred Er-win Beal, komunistų tekstilini-ku unijos organizatorius; Cla-rence Miller, komunistų moky-tojas; Joseph Harrison, orga-nizuotojas; George Carter, W. M. McGinnis, K. Y. Hendricks ir Louis McLaughlin — ko-munistų unijos nariai.

Mušekos išteisinti

CONCORD, N. C., spalio 21. — Aukštesniajame Cabarras kauntės teisme jury, surankio-ta iš fermerių ir prekininkų, pripažino nekaltais Loray tek-stilės kompanijos žmones, ku-rie buvo kaltinami del suėmi-mo, išsigabenimo į laukus ir sumušimo komunistų agitato-rius Ben Wells'o ir dviejų ki-tų jo draugų. Kaltinami buvo: O. G. Morehead, Loray teksti-lės įmonės superintendentas; Carl Holloway, Dewey Carver ir Horace Lane, Loray teksti-lės kompanijos tarnautojai.

6 Meksikos banditai mirs už traukinio puolimą

MEKSIKOS MIESTAS, spa-lio 21. — Aukščiausias teismas patvirtino mirties nuosprendį šešioms banditams, kurie daly-vavo užpuolime Meksikos Mie-sto-Laredo traukinio 1927 me-to, šandie ir nužudyme kelių trauki-nių lydejų kareivių.

Poincare serga; jam pa-daryta antra operacija

PARYŽIUS, spalio 21. — Ray-mondui Poincare, buvusiam Francijos premjerui, šandie buvo padaryta antra operacija. Poincare serga kažkokia vidu-rių liga.

Sovietai pripažino naują Afganista-no valdovą

MASKVA, spalio 21. — So-vietų Rusijos valdžia pripaži-no Nadir Chaną kaip Afgani-stano valdovą.

Nadir Chanas nuvertė Bašą Sakao, kuris šių metų prad-žioj buvo paėmęs Kabulą, iš-vijęs emirą Inajatulą, ir pats atsisėdęs Afganų sostan. Nadir Chanas pirmiau buvo emiro Amanulos ministeris.

Australijoje sudaro-ma darbiečių valdžia

CANBERRA, Australija, spalio 21. — Australijos konservato-rių valdžia, kurios įpremyru buvo S. M. Bruce, praėjais rin-kimais visai Darbo partijos su-mušta, šandie atsistatydino.

Naują ministerių kabinetą sudaryti generalgubernatorius Stonehaven pakvietė Darbo partijos vadą Henry Sculliną.

Naujajame parlamente Dar-bo partija turi absoliučią dū-gumą.

Čechų teisėjas pas-merktas mirti del žmonos numarinimo

PRAHA, Čechoslovakija, spa-lio 21. — Kriminalinis teismas Iglave pasmerkė mirties baus-mei teisėją Josefą Odenhalį, apkaltintą del savo žmonos nu-žudymo.

Teisėjas Odenhal prisipaži-no davęs sergančiai žmonai nuo-dų tikslu sutrumpinti jos ken-tėjimus.

J. V. delegatai į ju-ros nusiginklavimo konferenciją

WASHINGTONAS, spalio 21 — Be valstybės sekretoriaus Stimsono, kurį prezidentas Hoover paskyrė Amerikos de-legacijos busimoj jūros nusi-ginklavimo konferencijoj pir-mininku, tapo paskirti dar Pensilvanijos senatorius Reed ir Arkansaso senatorius Robin-son. Pirmasis yra republikonas, antrasis demokratas.

Išėjo, kad pirmiau presiden-tas Hoover kvietęs delegacijos nariais buti senatorių Borah, senato užsienio reikalų komi-sijos pirmininką, ir senatorių Watsoną, republikonų vadą, bet juodu atsisakė.

Penkių valstybių jūros nusi-ginklavimo konferencija įvyks sausio mėnesį Londone.

Italai nežino kame yra slaunas Kaunas

I Kauną ateina vienas egz. Italijos vyriausybės oficiozo „Il Popolo d'Italia“. To laik-raščio ekspedicija ant laikras-čio juostelės šitaip adresą pa-rašo: „Bureau de poste Kau-nas, Lettonia“ — Latvija. Gali atsitikti, kad koks gabus geo-grafijos „žinovas“ kitą kartą jį kame nors Afrikoj ar Aus-tralijoj atras?

KAUNAS. — Kiaulėms ir ra-guodams, paskutiniu laiku, kal-nos yra gerokai pakilusios. Ry-šy su tuo, avys brangsta. Re-tai budavo taip mokama, kaip šiomet. Už vidutinio didumo paprastos veislės, šių metų prie-auglio, avis dabar moka iki 40 lt. štukai.

Lietuvių Valanda

iš Radio WLS Stoties

345 metrų—870 kilocycles

Antradienį, Spalio 22, 1929

nuo 8:00 iki 9 valandai vak.

(Central Standard Time)

PROGRAMAS

1. BYANSKO-STEPONAVICIAUS ORKESTRAS.
2. L. BRUNVALDAS — Baritonas, svečias artistas, operos dainininkas.
3. BYANSKO-STEPONAVICIAUS ORKESTRAS.
4. S. STANIULIUTE — Mezzo Soprano.
5. BYANSKO-STEPONAVICIAUS ORKESTRAS.
6. P-lės STRADOMSKAITE ir SKEBERIUTE — duetas.
7. BYANSKO-STEPONAVICIAUS ORKESTRAS.
8. S. STANIULIUTE — Mezzo Soprano.
9. BYANSKO-STEPONAVICIAUS ORKESTRAS.
10. L. BRUNVALDAS — Baritonas, svečias artistas, operos dainininkas.

Chicago ir apilinkai federalis oro biuras šiai dienai pranašauja:

Iš viso gražu; nedidelė tem-peratūros atmaina; vidutiniai ir stipresni mainaisi vėjai.

Vakar temperatūra įvairavo tarp 48° ir 52° F.

Šandie saulė teka 6:10, lei-džiai 5:00. Mėnuo teka 7:47 vakaro.

Lietuvos Ukio Apžvalga 1918-1928

(Tęsinys)

II.

VALSTYBĖS UKIS

Krašto ūkiški ištekliai sprendžiami dar ir iš to, kokią valstybę ir jos aparatą kraštas pajėgia išlaikyti. Musų valstybės apratas per išėjusį dešimtmetį buvo tokis:

	1923 met. žm.	1928 met. žm.
Susisiekimo Ministerija	6.868	7.834
Svietimo min.	2.864	5.815
Zemės ūkio	4.175	4.409
Vidaus reikalų min.	2.293	4.303
Teisingumo min.	2.863	1.453
Finansų min.	1.450	1.040
Krašto aps. (civ. tar.)	—	977
Valst. Kontro. min.	136	166
Užsienio reik. min.	239	133
Prez. Klaip. kr. gubern.	—	—
Ministerių kabinete	—	—
Valstybės Taryboje	81	50
Zydu reik. minister.	29	—
Gudų minist.	16	—

Iš viso valstybės tarnautojų 1913 m. buvo 19.126 žm. 1926 m. 21.001 žm., o 1929 m. 26.080 žm.

Ant šitų tarnautojų pečių gulėjo viso krašto tvarkymas ir reikalai. Šito aparato darbas yra valstybės darbas. Iš patiekimų davinį matome, kad musų valstybės aparatas, nors ir yra mažesnis už panašaus masto kitų valstybių, pav. už Latvijos, kuri turi 42.000 valdininkų be savivaldybių tarnautojų, bet vis dėlto yra gana imponantiška, ir augant krašto reikalams jis nuolat auga.

Ką valstybė veikė ir kaip ji šeiminkavo per išėjusius 10 metų parodo valstybės biudžetas ir apskritai jos rankose buvusios lėšos finansai. Valstybė per tą 10-metį savo finansus tvarkė labai atsargiai ir taupiai. Tik vienais metais buvo valstybės daugiau išleista, negu paimta, o šiaip kitais metais valstybė vis turėjo perteklius.

Paskutiniojo dešimtmečio valstybės pajamos ir išlaidos taip atrodė:

1924 m. pajamų buvo 236 mil. lt., išlaidų 232 mil. lit.
1925 m. pajamų 245 mil., išlaidų 255 mil.
1926 m. pajamų 231 mil., išlaidų 229 mil.
1927 m. pajamų 262 mil., išlaidų 231 mil.
1928 m. pajamų 281., išlaidų 280 mil. litų.

Tas sumas valstybė surenka netiesioginių ir tiesioginių mokesčių, rinkliavų ir kitų pajamų kelių. Iš netiesioginių mokesčių vieni muitai per paskutiniuosius trejus metus (1926—1928) davė kasmet apie 50 milijonų litų. Iš akcizų ir monopolijų valstybė surenka apie 45 mil. litų. Iš valstybės turimų miškų, vandenų išnaudojimo valstybė gauna apie 30 mil. litų. Iš valstybės įmonių ir rinkliavų turi apie 10 mil., o kita iš kitokių mokesčių.

Išlaidų valstybė daugiausia turi susisiekimui—per paskutinius 3-jus 1926, 27, 28 m. po 58 mil. litų, toliau krašto apsaugai tarp 40—50 mil. litų., švietimui—30-40 mil., žemės ūkiui—30 mil. finansams tvarkyti—30 mil., vidaus reikalams—23 mil., teisingumui—8-9 mil. litų, užsienio reikalams—4-5 mil. ir kiti valstybės kontrolei ir vyriausybei laikyti—viso apie 3-4 mil. litų.

Pastaba, 1918-23 m. tarpo biudžetą čia nepažįdame, nes sunku tiksliai parodyti auksinų sumas litais.

Valstybės skolų per tą 10-tį buvo daug kartų ir visokių pasidariusi: buvo užtrauktos 3 vidaus paskolos auksiniais sumoje apie 30 mil. auksinų, tos beveik likviduota, Amerikoje—išdui skola sumoje 6 mil. dol. tėra likviduojama, Amerikos lietuviams sumoje apie 20 mil. litų bus apmokėta 1935 m. Francuzijai už gelež. medžiagą ir amuniciją sumoje apie 6 mil. frankų likviduota. Iš Vokietijos paskolinta apie 115 mil. markių. Paskola jau likviduota susitarimo keliu. Anglijai

nedidelę 150.000 sv. st. skola likviduojama. Viso Lietuvos valstybės 1928 metais turėjo apie 89 mil. litų skolų, kurių apie 88 buvo užsieniui ir 1 mil. vidui. Pereitais metais buvo keliama karo reparacijų klausimas, kurios dalis atitenka iš Vokietijos skolų Klaipėdos kraštui ir to krašto francuzų okupacijos 1921—1923 metais išlaidos. Bet dėl šitos skolos tebeina derybos.

ZEMĖS UKIS

Lietuvos — neokupuotosios srities paviršius turi iš viso 5.565.000 ha. tame skaičiuje dirbamos žemės yra apie 2.800.000 ha., pievų ir ganyklų apie 1.400.000 ha., miškų apie 875.000 ha., vandenų, pelkių, kelių ir kitokių plotų yra apie 450.000 ha.

Visi tie plotai išskyrus pelkes yra musų krašto gyventojų išnaudojami. Daugiausia pelno musų kraštui duoda ariamoji žemė. Dėl to dirbamosios žemės plotas, bendrai imant, didėja, nors sėjamos žemės plotai metai iš metų svyruoja. Iš dirbamosios žemės apie ¼ užima kasmet laukų pasėliai, o likusis ¾—pudymai ir nedirbamoji žemė.

Sulig apsėjamoju žemės plotu rugiai Lietuvoje užima pirmą vietą, paskui iš eilės eina avižos, miežiai, bulvės, kviečiai, žirniai ir linai. Visos kitos kultūros, išskyrus pašarines žoles, didelės reikšmės žemės ūkiui neturi.

Derlius įvairių grūdų kultūrų vidutiniškai buvo:

	1909-1914 m.	1913-1927 m.
Bulvės tukst.	800	1.500
Rugiai tukst.	500	525
Avižos tukst.	265	350
Miežiai tukst.	160	210
Kviečiai tukst.	85	115
Žirniai tukst.	50	60
Sėmenys tukst.	25	35
Pluoštas tukst.	24	35

Atskirų kultūrų derlius Lietuvoje, palyginus jį prieš karą ir dabar, rodo palinkimo didėti. Prieš karą vidutinis derlius 1909—1913 metų laikotarpy rugiams buvo 18 centnerių nuo 1 ha, kviečiams 20, miežiams 17, žirniams 17, avižoms 16, linų sėmenims 9, linų pluoštui 9½, bulvėms 140 cent. Po karo 1920-1928 metų laikotarpy tų pat kultūrų derlius buvo: rugių 20 cent. (2 cent. aukštesnis), kviečių 21 (viso 1 centneris aukštesnis), miežių 19 (2cent. aukštesnis), žirnių 17 (tas pat), avižų (3 cent. aukštesnis), linų

sėmenų 12 (3 cent. aukštesnis), pluoštų 12 (taip pat 3 cent. aukštesnis) ir bulvių 200 cent. (60 cent. aukštesnis).

Bendrai javų derlius Lietuvoje per tą laikotarpį siekė 20 centnerių, linų 12 centn. ir bulvių apie 200 centn. nuo 1 ha.

Buvo atskirų atsitikimų, kad javų derlius Vakarų Suvalikijoje laikėsi vidutiniškai po 40 centnerių nuo 1 ha. Ir tokių ūkių skaičius nemažėjo, bet didėjo.

Nors nuo 1925 metų musų kraštas rodo vis daugiau palinkimo pereiti nuo javų prie gyvulių ir jų produktų ūkio, ir ieško būdų išplėsti techniško augalų kultūrą, kaip linai, cukriniai burokai, kurių mėginimas įvesti Lietuvoje davė gana gerų rezultatų, bet grūdų derlius dar vis tebesudaro tautos turto ir pelno pagrindą.

Derliaus perteklius tokiuose kraštuose kaip Lietuva, yra vyriausias akstinas gyventojų perkamajai ir mokamajai galiai sudaryti, tai yra tai galiai, kuria remiasi valstybės užsienio prekyba ir finansai. Nuo perkamosios ir mokamosios galios didumo pareina mokesčių aukštis valstybei ir savivaldybėms, o taip pat ir kultūros reikalavimų augimas.

Per 10 išgyventų metų, išskyrus 2—3 metus, Lietuva turėdavo derliaus perteklius, nors atskirų kultūrų derlius, pareinamai nuo oro sąlygų ir kitų aplinkybių, vieną metų būdavo didesnis, kitą—mažesnis. Javų linų ir pašarinių žolių derliaus perteklius davė galimumo Lietuvai eksportuoti arba pačius grūdus, arba jais užaugintus gyvulius ir jų produktus.

Svarbiausi grūdų eksporto metai Lietuvai buvo 1923, 24 ir 25. Smarkiai kritus po to grūdų kainoms pasaulio rinkoje dėl didelio jų užvežimo iš užjūrio kraštų: Amerikos, Kanados, Argentinos, Australijos grūdų eksportas iš Lietuvos nuo tų metų beveik visai sustojo ir prasidėjo net atvirkščias reikšmės, butent—grūdų įvežimas.

Nuo to laiko musų žemės ūkis atrodo griežtai pasukęs į linų, gyvulių ir jų produktų gamybą.

(Bus daugiau)

Silpni Nervai?

Mrs. H. L. Harris, Faber, Va., sako: „Kuomet aš pradėjau vartoti Nuga-Tone aš buvau visai nervuota. Aš taip pat buvau nuolatine visada jaudinau nervais, neturėjau energijos, turėjau prastą kraują, mažai svėriau ir vis tik galėjau atlaikyti kvapą. Aš vartoju Nuga-Tone tik per 20 dienų ir galu teisingai pasakyti, kad jaučiuosi geriau, negu pirmiau per mano gyvenimą.“

Per 35 metus Nuga-Tone atleko pulkianą užduoti nurašius ir sustiprinant silpnus, nervuotus žmones, sustiprinant kraują, sustiprinant dvasią ir energiją, visą kūną organams ir raumenims. Nuga-Tone taip pat padeda apginti ir pagreitinti virškinimą, pašalina avigali, galvos skausmus, eoziną iš aktyvio arba žarų ir užkerta kelią prastam kraujui ir joje susidariusiai. Prastina inkstų ir kepenų veikimą ir stiprina žmogaus. Vartokite jį kasdien, diena ir naktį, didesniu ar mažesniu Nuga-Tone paradosu, kaip vaistui, jį turi pagreitinti arba pailginti gyvenimą. Žiūrėkite, kaip gerai ant kiekvieno paketo.

Nebuk vienas iš milijonų kentėti skausmus šimet!

Nusipirkite PAIN-EXPELLERIO su Inkaro vaisbaženkliai tuojaus, šiandien, artimiausioj vaistinėj. Tai yra labai gydantis ir palengvinantis skausmus Linimentas, naudojamas nuo 1867 metų. Greitai pašalina skausmus Reumatizmo, Neuraičio, Neuralgijos, Skaudamo Danties, Mėšlungio ar Galvos Skaudėjimo. Išima skaudėjamą ir sustingimą iš muskulų ir sąnarių.

Kam kentėti metai iš metų nuolatinius skausmus nuo neuraičio, neuralgijos ir t. t., kuomet dviejų minučių išsityrimas su Pain-Expelleriu su Inkaro vaisbaženkliai umi sustabdo visus gelimus ir padaro jus sustiprintu, energingu, kad jaučiatės vėl normaliu ir sveiku kokių pirm to būvotė.

Ar galite reikalauti geresnės rekomendacijos kaip tas faktas, kad Pain-Expelleris su Inkaro vaisbaženkliai yra rinkoje jau suvėr 60 metų ir galite užtikrinti jį praktiškai kiekvienoje pasaulio valstybėje? Tai turi būti tam priežastis.

Šis puikus Linimentas įsistunkia per odos skylutes, suteikia umi palengvinimą skausmų apimtomis kūno dalims, pašalina kraujo sukumpimą ir atstato tinkamą kraujo cirkuliaciją.

Skausmai ir gelimai išnyksta kaip magišku būdu; skaudėjimas,

nusilimas ir sustingimas tuojaus apleidžia jus pailsusius muskulų ir sąnarių. Tikrai jis atneša žmogui, atnaujintų jėgų ir jaunimo jausmą po sunkaus dienos darbo.

Už 35c. ar 70c. bonka, galima nusipirkti bile vaistinėje mieste, atidarys jums natūją vaizdą į gyvenimą—maloniai sveikas gyvenimas, pilnas smagumų, laisvas nuo gnaibancijų ir virpančių skausmų!

Pasarga: Akyvaizdoje didelio Pain-Expellerio pasisekimo visuomenėje, dangelis pavyduolių pardavėjų mėgino kopijuoti ir nieko nepasiekė, todėl persitkrinkit, kad musų vaisbaženklis—Inkaras būtų ant bonkos, kuomet perkate Pain-Expellerį. Nepasitenkinkite jokių kitų išdirbinių ir visuomet reikalaukite Pain-Expellerio. Aprg.—No. 89A

Šiandie Prasidėjo

Peoples Furniture Co

Krautuvėse

14-tas Metinis

Išpardavimas!

Del paminėjimo 14-tų metų pasekmingo biznio vedimo ir del padėkavojimo ir didesnio pertikrinimo savo rėmėjų, skelbiame šį išpardavimą už labai

Nužemintas Kainas

Nes šiame išpardavime aukaujame savo uždarbius -- parduodam už musų pačių kainas ir dar žemiau.

\$400,000.00 Vertės Prekių

Su kurioms yra užpildytos šios didžiausios Lietuvių Krautuvės Amerikoje, yra del tamstų naudos ir pasirinkimo,

Desėtkai-Šimtai ir Tukstančiai

Rakandų, Radios, Pianų, Kaurų ir Visokių

Namams Reikmenų

Rasite čionai -- Pirkite ir sučėdysite daug daugiau negu kad tikėjotės.

Išpardavimas tęsis tik šią savaitę. Pirmutiniai pirkėjai gerės pirmu pasirinkimu, todėl

Bukite Musų Krautuvėse Šiandien!

Krautuvės atviros Antradienio, Ketvirtadienio ir Šeštadienio Vakara

Tėmykite musų skelbimus šiame laikraštijje velesniuose numeriuose arba reikalaukite musų cirkulioro, kuriame yra nurodyta daugybės įvairių barginų ir dovanos.

4177-83 Archer Ave.

2536-40 W. 63rd St.

Brighton Park
Tel. Lafayette 3171

Marquette Park
Tel. Hemlock 8400

ČIKAGA

Kai kas iš Čikagos praeities ir dabarties

Pirmieji geležinkeliai

Jau buvo minėta šiuose straipsniuose apie dumblą, kuris reikėdavo nugalėti važiuojantiems į Čikagą arba iš Čikagos.

Taigi, bent arčiau Čikagos, pradėta keliai taisyti. Pirmasis taisymas buvo daug mažesnis: dēta išilgai kelio senajai, o ant jų, skersai lentos.

1848 metais šiuokiais keliais Čikagon atvažiavo 70,000 vežimų su tavorais. Reiskia, apie 200 vežimų dienai.

Atsirado naujas amatas. Tai profesiniai vežikai—tymsteriai. Pas juos išsidrbo net savotiški "džiokai" kelionei. Vienas tų "džiokų" budavo įvairių į dumblą ir paskandinti jame nepatyrusius važiuotojus.

Už važinimą šitokiais keliais imta mokėsties: 37 su puse centų ketverto arklių jautui, 24 centai — dvejo arklių jautui ir 12 su puse centų vieno arklio velkamam vežimui.

Vežikai pakeliui kai kada vogdavo vištas ir užkabinėdavo fermerių dukteris. Čikagoje dauguma jų sudėdavo kempės ir pigiuose viešbučiuose. Čia maišydavosi visokio svieto — ramių fermerių, suktų svieto perėjūnų, vagilių ir keksių, visokio plauko amatininkų.

Nepaliaudami moralistai įspėdavo fermerius saugotis priegavikų, kaip kad šandie policijos komisierius įspėja moteris nesinėsioti daug pinigų.

Šiaip tečiaus nieko ypatingo neveikta. Matote, nors Čikagos moralė stovėjo ne kaip aukštai, bet liznis buvo gaivus, tai išrodė, kad gyventi galima.

Galena ir Chicago Union Railroad

Bet visgi jausta stoka kelių, stoka greitesnio susisiekimo. O ypač nužiūrėta, kad geresnėmis susisiekimo priemonėmis bus galima padaryti pinigų.

"Pinigų padaryti"—to nereikia užmiršti ne valandėlei. "Pinigų padaryti"—buvo ir pasilėka svarbiausias akstinas, kuris vertė ir tebeverčia čikagiečius skubėti, lenktyniuoti, lipiti per galvas kitų.

Pinigams daryti ir sumanyta Čikagą sujungti geležkelio su Galena—daug didesniu, ne kad Čikaga, mainų miesteliu.

Carteris geležkelei tiesiti gauti 1836 metais. Bet del pini-

ginio krizio, kilusio 1837 metais, tiesimas nepradėta iki 1847 metų.

Stakas geležkelei tiesiti imta pardavinėti rugpjūčio 10 dieną 1847 m.

Pirmas lokomotyvas geležkelei atgabenta Čikagon laivu Buffalo. Jis buvo, kaip sakoma, "second hand". Ir vagonai buvo antrarankiai. Pirmas traukinys paleista kalbamuojų geležkeleliu lapkričio 20 dieną 1848 metų.

Koks geležkelis buvo Kada paleista traukiniai bėgioti, geležkelis buvo 10 mylių ilgio — iki Desplainės upės, iki Desplainės upės.

Geležkelio patalas nutiestas šitokių būdu: skersiniai balkiai (špalos) padėta, kaip ir šandie yra dedama.

Viršų jų nuklota išilgai lentos šešių colių pločio ir storio. O jau ant tų lentų (ar balkių) nutiesta geležiniai bėgiai 2 su puse colių platumo ir trijų ketvirtadalių colio storumo.

Šiandieninis didysis lokomotyvas, uždėtas ant tokių bėgių, sulaužytų kaip matali ir geležį, ir medinius balkius ir nusmegtų žemėn.

Bet visgi tai buvo geležinkelis!

Pirmasis tavoras atgabentas geležinkelio Čikagon

Lapkričio 20 dieną statytojai ir geležkelio finansuotojai nuvažiavo iki Desplainės upės.

Čia jie radę fermerį su vežimu kviečių, kuris važiavo Čikagą. Farmeriui pasiulyta nugabenti jo kviečius Čikagon. Sukrauta maišai į vagoną, ir, nepraėjus nė valandai laiko, fermeris ir jo kviečiai buvo Čikagoje. Supraskite: į valandą

laiko padaryta dešimtis mylių. hurah!

Žinia pasiekė fermerius. Į savaitę laiko prie Desplainės stoties jau laukė 30 vagonų kviečių gabenimui į Čikagą.

(Bus daugiau) Čikageitis.

Išmokit Skrybeles Dirbti

Skrybėlių dirbėjai labai reikalauja

Dezaininimas ir siu-

vimas skrybėlių mo-

ka \$25—\$50 i sa-

vaite.

Mūsų lavinimas pri-

rengia jus vietai i

trumpą laiką, die-

nomis ar vakarais.

Ateikite ar rašykite del knygtės

apie skrybėlių madas.

Fashion Millinery School

190 N. State St. kampas Lake St.

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News
Published Daily Except Sunday by
the Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street
Chicago, Ill.
Telephone Roosevelt 8500

Editor P. GRIGAITIS

Subscription Rates:
\$8.00 per year in Canada
\$7.00 per year outside of Chicago
\$8.00 per year in Chicago
3c per copy

Entered as Second Class Matter
March 7th, 1914, at the Post Office
of Chicago, Ill., under the act of
March 3rd, 1879.

Naujienos eina kasdien, išskyrus
sekmadienius. Leidžia "Naujienu"
Bendrovė, 1739 S. Halsted St., Chi-
cago, Ill. Telefonas Roosevelt 8500.

Užsakyto kainos:
Chicagoje — pašto:
Metams \$8.00
Pusei metų 4.00
Trims mėnesiams 2.00
Dviem mėnesiams 1.50
Vienam mėnesiui .75

Chicagoje per išnešėtojus:
Viena kopija 3c
Savaitė 18c
Mėnesiui 75c

Suvenytose Valstijose, ne Chicagoje,
paštų:
Metams \$7.00
Pusei metų 3.50
Trims mėnesiams 1.75
Dviem mėnesiams 1.25
Vienam mėnesiui .75

Lietuvon ir kitur užsienuose
[Atpiginta]
Metams \$8.00
Pusei metų 4.00
Trims mėnesiams 2.50
Dviem mėnesiams 1.50
Pinigus reikia siųsti pašto Money
orderiu kartu su užsakymu.

MONARCHISTŲ RIAUSĖS BERLYNE

Sekmadienį Vokietijos sostinėje nacionalistai (tautininkai) surengė protesto mitingą prieš Youngo planą, kuris, anot jų, "pavergs tautą". Jie bandė taip pat padaryti demonstraciją ties prezidento Hindenburgo rūmais, o kada policija neleido jiems maršuoti gatvėmis, tai jie šoko su ja muštis. Rezultate dvejetas riaušinių tapo užmušta ir daug sužeista.

Šis Vokietijos monarchistų žygis primena šių metų gegužės mėnesio įvykius. Tuomet irgi kilo, Berlyno mieste, kova tarpe policijos ir demonstrantų ir buvo užmušta ir sužeista nemažas skaičius žmonių.

Gegužinėse riaušėse policiją užpuolė komunistai, o dabar — ginkluotos nacionalistų gaujos. Pasirodo, kad tos dvi kraštutinės partijos vartoja vienodą taktiką kovoje prieš demokratinę respubliką. Ir komunistai ir nacionalistai respubliką neapkenčia; ir vieni ir antri jėga priešinas valstybės organams, kuriems pavesta prižiūrėti tvarką respublikoje; ir vieni ir antri kelia, tuo būdu, riaušės tikslu diskredituoti respubliką žmonių akyse.

Šitaip daro tos dvi kraštutinės partijos del to, kad jos nepajėgia pakreipti savo pusėn daugumą piliečių. Nesugebėdamos įtikinti žmones, jos mėgina laimėti smurtu.

Aišku tečiaus, kad jiedvi abi laimėti negali. Jeigu Vokietijoje paimtų viršū nacionalistai, tai, sunaikinę demokratinę respubliką, jie įvestų panašią fašistiską diktatūrą, kaip Italijoje, — ir tuomet komunistai nebegalėtų nė cypėti. Priešingam atsitikime, jeigu pergalėtų tektų komunistams, tai pastarieji įsteigtų tokį pat teroro režimą, koks šiandien gyvuoja bolševikiškoje Rusijoje. Tuomet būtų statomi "prie sienos" ir sušaudomi tie ponai, kurie šiandien remia nacionalistus (ir, žinoma, ne tik jie vieni).

Taigi, net ir pačių komunistų ir nacionalistų atžvilgiu, yra geriau respubliką ginti, negu ją griauti, nes respublika jų nežudo ir nedraudžia jiems vesti savo agitaciją. Bet fanatizmas daro tų dviejų partijų žmones aklaish.

Nėra abejonės tečiaus, kad respublika sugebės atsistoti nuo fanatikų ir iš dešinės ir iš kairės.

ATSIMETĖ NUO MASKVOS

Francijos angliakasių sąjunga Loire'os departamento, kuri iki šiol priklausė "raudonųjų" (bolševikų) darbininkų unijai susivienijimui, nutarė atsimesti nuo bolševikų, ir nė vienas sąjungos narys tam nutarimui nepasipriešino.

Santykiai tarpe organizuotųjų angliakasių Francijoje ir Maskvos jau ir pirmiau buvo nepergeriausi. Bet pastaruoju laiku jie visai ant jos supykę, kada komunistų partija, sulig Rusijos "kardinolų" įsakymu, pašalino iš partijos angliakasių federacijos sekretorių.

Taigi irimo procesas Francijos komunistuose eina gana sparčiai. Per keletą paskutinių savaitių, Maskvai liepiant, išmesta iš komunistų partijos visa eilė žymiausiųjų vadų, kurie nenorėjo akiai klausyti Stalino klapčiukų. Tapo pašalintas iš savo vietos generalis partijos sekretorius Semard ir pakeistas kitu asmeniu. Tapo "paliuosuotas" nuo savo pareigų vyriausias centralinio organo "L'Humanité" redaktorius Vaillant-Couturier, kuris sėdi kalėjime už priešvalstybinę agitaciją armijoje. Jie buvo per daug "sudešinę".

Neseniai išmesta iš komunistų partijos miesto Villetaneuse burmistras (mėras), p. Lauze. Išmesta taip pat Paryžiaus priemiesčio Clichy tarybos narių (aldermanų) dauguma kartu su burmistru. Priemiestis Clichy iki šiol buvo komunistų tvirtovė. Komunistas burmistras ir tarybos nariai dabar "nusidėjo" tuo, kad atsiskė vykinti vietinio komunistų partijos skyriaus nutarimą.

Šitaip toliaus dalykams einant, netrukus pasiliks nuo komunistų judėjimo Francijoje tik nešvankus kvapas.

GASTONIJS NUOSPRENDIS

Prisaiikintieji posėdininkai pagarsėjusioje Gastonia, N. C., byloje išnešė nuosprendį, kuriuo septyni kaltinamieji pasmerkiama kalėjimui nuo 2 iki 30 metų.

Tos bylos pradžioje kaltinamųjų suolan buvo pasodinta 13 vyrų ir 3 moters ir jie buvo kaltinami pirmos rūšies žmogžudyste del policijos viršininko Aderholto nužudymo. Paskui devyni buvo paleisti ir kaltinimas prieš likusius septynis tapo sušvelnintas, taip kad nė vienas jų nebegalėjo but nubaustas mirtin.

Gastonijos policijos viršininkas buvo sužeistas (ir ant rytojaus mirė nuo žaizdos) susišaudyme, kuris įvyko tarpe burio policininkų ir streiko organizatorių komunistų bei streikininkų. Tas faktas, kad policininkai buvo atėję į unijos ir streiko vedimo centrą, leidžia manyti, jogei policininkai ir buvo to susirėmimo kaltininkai. Bet Amerikoje yra paprastas dalykas, kad byloje, kurios kyla iš tokių susirėmimų, policija visuomet lieka "nekalta".

Antra vertus tečiaus, komunistai šiandien Amerikoje turi tokį blogą vardą, kaip nenaudėliai ir triukšmadariai, kad plačioji publika vargiai kiek gyviaus reaguos į tą teismo nuosprendį.

Kas Per Vienas Yra Tas Jeronimas Plečkaitis?

(Tęsinys)

"Ylos maiše nepaslėpsi"

Negali buti abejonių, kad tarpe svarbiausių priežasčių, kurios vertė Voldemarą suėmus skvernus dūmti iš Ženevos, buvo ir ta, kad paslėpti Plečkaitį kaip provokatoriaus aiškėjančią veidą ir galimas su tuo nemaloniais Voldemarui pasekmės. Nes jo žvalgyba reikalaujanti Plečkaitį, politinės policijos valdininkai ir kvailei žurnalistai, kurie visi kartu suėmus savaimė aišku nieko nežinojo ir negalėjo, apie Plečkaitį bičiulystę su Voldemaru, žinoti — galėjo Voldemarą pastatyti į tokią padėtį, kurioj jis atsidūręs jau ir ateity nebut galėjęs panaudoti "nesugriaujamų argumentų", esančių Rytprusių kalėjime. Ir štai grįžus Voldemarui staiga pasikeičia fašistinių manijakų taktika link Plečkaitio. Tiems, kurie tamė pasikeitimė nespėjo įžiūrėti Voldemaro bičiulystės su Plečkaitiu, paklusi savo viešpačiui spauda stengiasi visomis keturiomis įkalbėti, kad Plečkaitis yra lenkų agentas, emigrantų vadas, kuris ejo lenkų siūstas ir t. t.

Kokie buvo Plečkaitio santykiai su Lenkijos vyriausybe — man asmeniškai nežinoma. Bet šiame atsitikime ir aršiausias Lenkijos ir jos vyriausybės priešininkas objektingai galvodamas tegali pasakyti sekanti. Jei dabar Plečkaitis vyko su Lenkijos vyriausybės žinia, kad padaryti Lietuvoj kokią nors avantiūrą Tautų Sąjungos metu — tai Lenkijos vyriausybė nieko kvailiesnio negalėjo sugalvoti.

Asmeniškai esu tos nuomonės, kad XX amžiaus antram ketvirty, išskyrus Voldemarą, tikrai nerasime tokios idiotiškos vyriausybės, kuri atstovaudama savo kraštą kultūringų Tautų forume, kartu su viešai daužytų antausius. Jeigu daleisti, kad Lenkijos vyriausybė siuntė Plečkaitį, aukščiau minėtą misiją atlikti — tai konsekventiškai išeitų, kad Lenkijos vyriausybė norėjo pati sau išdaužyti antausius, o kartu įduoti Voldemarui jo ieškomų "nesugriaujamų argumentų". To tvirtinimo ir pats Voldemaras savo "nesugriaujamais argumentais" nesuginėys. Jo įsakyt žurnalistai, žinoma, ves prieš tai didžiausią demagogiją, kad paslėpti ylą maiše, bet tai bus

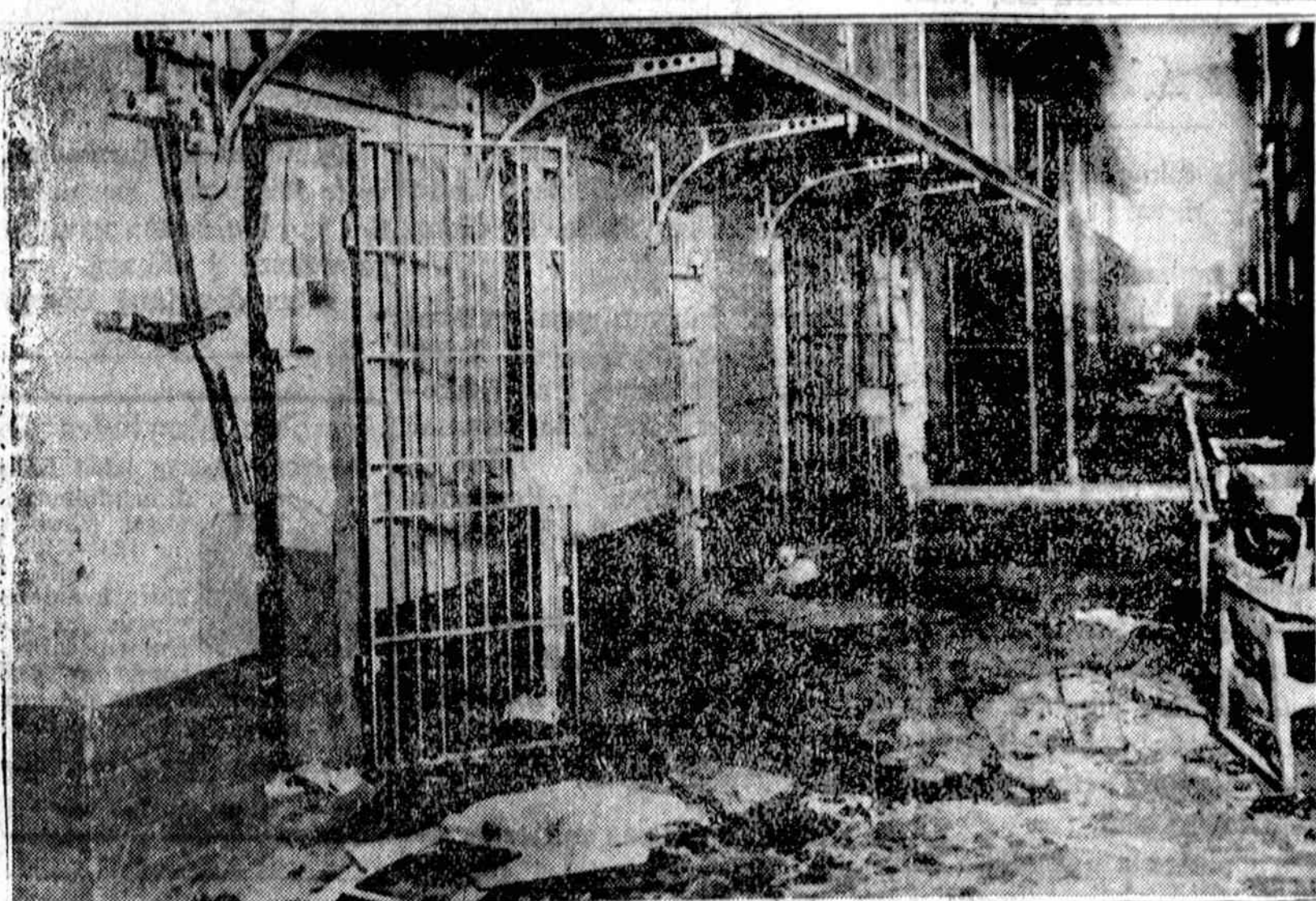
Visai kitokį pagrindą turi mano tvirtinimas, kad Plečkaitis ejo su Voldemaro žinia, kad paruošti pastarajam "nesugriaujamų argumentų". To tvirtinimo ir pats Voldemaras savo "nesugriaujamais argumentais" nesuginėys. Jo įsakyt žurnalistai, žinoma, ves prieš tai didžiausią demagogiją, kad paslėpti ylą maiše, bet tai bus

demagogija, į kurią atsakau iš anksto.

Voldemaras žinojo iš anksto, kad jo pozicijos Tautų Sąjungoj taip labai užsiangažavus bus daugiau negu tragikomiškos, jei jis neparems jų "nesugriaujamais argumentais". Voldemaras tikėjosi gauti pagalbą savo stambiausio agento Plečkaitio, kaip kad jis anksčiau jos mėgino susidaryti pagalbą Majaus ir kitų smulkesnių savo agentų. Voldemaro planas buvo nekvailai paruoštas. Jis užsiangažavus provokacijoje Plečkaitį, kaip jo beru visam pasauly išgarsintą lenkų agentą, emigrantų vadą — tiesiog privertė, kad tas padarytų Lietuvoj avantiūrą kaip tik tuo metu, kada Voldemaro žadamai "svarbiai akcijai" bus reikalingi "nesugriaujami argumentai". Bet Voldemaro nelaimė jo agentui Plečkaitiui, kuris ejo lydimas keletos jo apmulkintų vyrų — visai netoli nuo tikslo pastojų kelią paprastai darbininkai. Pasiekus ta žinią Voldemarą, žaibo greitumu parnešė jį Kaunan be niekur nieko. Šiandien ponai fašistai gali rašyti kiek tik nori vieni kitiems prieštaraujančių straipsnių; gali įtarti "Lietuvos žinių" vedamąjį visai teisingai reikalaujant "šviešos" tame dalyke, kaip lenkų inspyravimą — jiems visvien nepavyks paslėpti ylos, nes ji per daug išlindo iš maišo. O kas liečia lenkišką amuniciją — tai lai Voldemaras prisitūcia doleriu, o aš jam ir neturėdamas ryšių su generaliniais štabais apsiimu pristatyti kokios jis tik nori amunicijos: lenkiškos, vokiškos, prancuziškos ir t. t. Voldemarui nereikia užmiršti, kad kol kas doleris valdo pasaulį.

Kaip ir kodėl priėjau tokių išvadų?

Atsakant į šį klausimą tenka šiek tiek pažvelgti praeitin, kuri po įvykių Rytprusiuose yra daug aiškesnė ir padaro visą eilę faktų iš Plečkaitio veikimo visai suprantamai, ko nebuvo galima tuomet suprasti, kaip tie faktai vyko. Gyvenime paprastai taip yra. Kuomet koks nors akis duriantis faktas prisideda prie galutinio psichologinio persilaužimo, tuomet to fakto išaiškinimui nestingia davinų ir panašių faktų faktelių iš praeities, kurioj visa tai lig tol praeidavo neatkreipdami savięp didesnio dėmesio ir nesukeldami gilesnio galvojimo. Tai liudija ir garsaus provokatoriaus Azefo istorija. Šiandien, kai skaitome Savinkovo "Teroristo prisiminimai", matome, kad tik galutinai paaiškėjus Azefo provokatoriškumui, pristata iš jo praeities tiek daug faktų faktelių, kurie savaime sudaro lyg ir vienatėlį grandinę viso Azefo veikimo. Po to kiekvienas faktelis, kurs anksčiau praedavo nepastebimas — stebėtojo galvoj išskyla iš pasamones ir

Canon City, Colo. — Vidus valstijos kalėjimo, kur kaliniai nužudė septynis sargybinius

atsiduria savo vietoj. Tuomet pats sau sakai, kad jau tuomet iš to ir to fakto reikėjo padaryti atitinkamas išvadas. Bet ot dar ko tai truko, kas būtų galutinai sukoncentravęs dėmesį. Tas pats ir su Jeronimu Plečkaitiu. Kuomet šiandien patyriau jį jo veikimą ir atskiras kai kurias smulkmenas, kurios anuo metu neatkreipdavo savięp didesnio dėmesio — man darosi aišku, kad jis nuo pat emigracijos pradžios veikė ta linkme, kad kompromituoti ir žlugdyti visą socialistinį ir demokratinį lietuvių liaudies judėjimą.

Kalbėsiu pradėdamas Rygos kongresą, nes anksčiau Plečkaitio, kaip ir nepažinojau ir apie jo veikimą kuo mažesniai žinau. Tai nušviesti prašyčiau kitų asmenų, kad būtų galima tą provokatorių visoj nuogumoj parodyti.

Jau per Rygos kongresą man buvo nesuprantama Plečkaitio taktika link liaudininkų. Dar labiau nustebau, kaip Plečkaitis aptartas bendrai rezoliucijas, teisingumas, kad jam rusų kalboj patogiau išsireikšti, parašė rusų kalboj ir jas rusiškai paskaitė kongrese. Man tai atrodė įtartina, bet to niekam nesakiau, nes politikoj būvau vaikas tik ką pradėjęs pirmą žingsnius ir neturėjęs jokio patyrimo. Bet šiandien man tai yra daugiau negu aišku, kad Plečkaitis jau tuomet dirbo fašistų naudai sąmoningai norėdamas suskaldyti demokratijos frontą ir sukompromituoti emigracijos veikimą pat pradžioj. Be to Plečkaitis tuomet pakisai man sumanymą, kad pasveikindamą kongresą LSDP vardu, ką aš nieko negalvodamas ir padariau. Žinoma, pasielgiau kvailai, nes dabar man suprantama, kuriuo tikslu Plečkaitis norėjo išprovokuoti LSDP C. K. tų apstatytą žvalgyba ir policiją.

Grįžus iš Rygos Vilniun, Plečkaitis tuoj parsigabeno Majų iš Vokietijos ir su juo pradėdamas ruošti tiesiog avantiuristinė provokatoriškus planus, kurie jau tuomet pastatė man plaukus ant galvos ir aš buvau padavęs raštišką pareiškimą, kuriame pareiškiau, kad man tie visi dalykai nesuprantami, be to jaučiuos nesveikais ir toliau negaliu dirbti. Liga norėjau padeigti tikrąją pasišalinimo priežastį. Dariau tai del to.

Atvykęs Majaus Vilniun 1917 m. lapkričio mėn. 27 d. redakcijos kambarį, kur buvom sutiesinkę Plečkaitis, Paplauskas ir aš — pareiškė, kad reikia vykty pas Maršalą Pilsudskį ir prašyti keletos divizijų Voldemaro nuvertimui. Kuomet aš tai išgirdęs tuč tuojau užprotestavau ir mane parėmė Paplauskas — tada Plečkaitis Majui tarė: "Tai ne su tokiomis durniais padaroma". Tie žodžiai buvo taikomi į mane ir Paplauską. Išėjus Majui tuoj pareiškiau Plečkaitiui, kad taip teigali kalbėti tik provokatorius ir mano įsitikinimu Majus yra tokiu. Plečkaitis labai užpyko ir išdurnino mane sakydamas:

"Parše, kaip tu drįsti įtarti tokius žmones, kaip Majus". Aš jam nieko neatsakiau ir įteikiau raštu minėtą pareiškimą. O jei tuomet likau, tai tik todėl, kad į mane paveikė Paplauskas. Nuo to laiko Majaus daugiau nemačiau ir už kiek laiko patyriau, kad Majus dingno be žinios.

1927 m. gruodžio mėn. 16 d. vakare Plečkaitis, Paplauskas ir aš išvykome Berlyną į šiaurės-rytų socialistinių partijų konferenciją. Konferencijoj J. Plečkaitis elgėsi tiesiog skandalingai. Pradėjo demagogiškai kolyti Vokietijos socialdemokratų, kad net vienas atstovas pasiulė išmesti Plečkaitį lauk ir priminti jam, kad čia ne mitingas. Mudu su Paplausku laike jo kalbos jautėmės kaip ant žarijų. Su vokiečių esdekais po tos konferencijos, lygiai taip pat kaip ir su latvių esdekais po Rygos kongreso del skandalingo Plečkaitio elgesio, santykiai tapo visiškai pagadinti. Aš to niekaip negalėjau suprasti ir kai pareiškėdavau savo abejones Plečkaitiui jis atsakydavo: "O ką man apeina Latvijos ar Vokietijos socialdemokratų". Man dabar aišku, kad Plečkaitis taip elgėsi sulyg Voldemaro instrukcijomis, kad izoliuoti socialdemokratinę poitemigraciją nuo socialistinio pasaulio, kurio moralė ir medžiaginė parama kovoj prieš fašistinę diktatūrą Lietuvoj, Voldemarui, kaipo lilitiškos valstybės diktatoriui, užsieny visiškai galėjo užkirsti kelią, ką Voldemaras labai gerai numatė ir iš anksto stengėsi apsaugoti.

Po konferencijos mudu su Paplausku grįžom tuoj Vilniun. Plečkaitis gi nekuriu laikui liko Vokietijoje. Kaip vėliau paaiškėjo, tuomet jau Majus buvo padaręs savo rekelacijas Berlyno atstovybėj. Bet tos rekelacijos nebuvo tuoj paskelbtos, nes Voldemaras laikė jas paslaptį, kad vėliau pakelti savo prestižą po pralaimėjimų Tautų Sąjungos 1927 m. gruodžio sesijos. Plečkaitis gi, keletą kartų tais laikais lankėsi pas sėdintį Berlyno atstovybėj škirpą ir turėjo su juo pasikalbėjimų. Kas per pasikalbėjimai galėjo buti su tuo fašistų agentu, sėdinčiu Berlyno atstovybėj — sunku pasakyti. Bet manau, kad tarp kitko Plečkaitis galėjo buti ir korektorium Majaus rekelacijų, idant jose tebutų pasakyta tai, kas reikalinga. Ar tik iš škirpos, kaipo buvusio valstiečių liaudininkų žmogaus nebuvo paleistos tos pirmos kregždės per "Lietuvos žinias", kurios pareikalavo "šviešos" tose užkulisių kombinacijose?

Ar Plečkaitis anksčiau tarnavo žvalgyboj?

1928 m. sausio pradžioj, fašistų oficioje "Lietuvis" nr. 4 pasirodė žinia apie Plečkaitio tarnavimą žvalgyboj 1922-23 metais. Perskaitęs tą žinią pilkai jai patikėjau, nes visas lietuolinis Plečkaitio veikimas ma-

ny sukdavo daug abejonių ir aš buvau tos nuomonės, kad Plečkaitis gali buti visakuo. Sausio 12 d., valgant man pusryčius užėjo pas mane Plečkaitis ir nei iš šio, nei iš to paklausė, kaip aš žiuriu į tą žvalgybos paskelbtą melą. Jam tuomet atsakiau: "Žinai ką, Jeronime, aš tave labai mažai pažįstu, kad galėčiau tvirtinti, jog tu netarnavai žvalgyboj. Man atrodo, kad jeigu buvo Azefas Nr. 1, tai kodėl negali buti Azefas Nr. 2 ir kodėl tu tuo Azefu negalėjai buti?" Plečkaitis šuprato, ką tuomi norėjau pasakyti ir trenkęs durimis išėjo lauk. Apie dvi savaites po to jis su manim nesisveikino ir nekalbėjo. Be to skundėsi Paplauskui, kad aš pienburnis drįsęs jį, seną veiklę, taip užgauti. Tą pat pakartojau ir Paplauskui ir per jį reikalavau, kad jeigu Plečkaitis jaučiasi nekalta — lai jis daro kokių nors žygių to dalyko išaiškinimui. Plečkaitis pradėjo atsakinėję tvirtindamas, kad jei jis teisinsis, tuomet kiekvienas gali pamanyti, kad jis tikrai tarnavo. O jei nesiteisins — tai tuomi parodys, kad jis aukščiau stovįs už fašistų melus ir nenorįs su jais nieko bendro turėti. Bet man reikalauiant, kad kdel teparšė vos už mėnesio su virš trumpą pasiteisinimą, kuris tilpo "Pirmyn" Nr. 3(10) iš 1928 m. II 16. Laikinau tuo dalykui ir buvau "baigtas". Plečkaitis vengdavo apie tai užsiminti. Aš gi nedaviau jam ramumo. Tuomet kovo mėn parašo LSDPC. K-ui laišką, kuris manęs nepatenkino. Kokį atsakymą jam davė C. K-as į tą laišką ir ar davė — nežinau.

(Bus daugiau)

RAMOVA
THEATRE
35th and Halsted Streets

Utarinke, Seredoj ir
Ketverge, Spalio
22, 23 ir 24

Pirmas naturalėmis spalvomis kalbantis paveikslas

"On With the Show"

dalyvaujant
Betty Compson, Sally O'Neil,
Joe E. Brown ir virš 100
gražuolių

Taipgi
Vitaphone Vodevilio Aktai

Kalbanti komedija
Kalbančios žinios

NAUJIENŲ

Pinigų Siuntimo Skyrius atdaras kasdien nuo 8 v. ryto iki 8 v. vakare. Nedėdieniais nuo 9 v. ryto iki 1 v. p. p.

Ką sako Lietuvių Radio Programo Klausytojai

Gerb. "Naujienu" vedėjai, — Jūsų programai, duodami antradienio vakarais iš stoties WLS, sužavėjo mūsų kolonijos lietuvius.

Yra noras, kad būtų pakviestas padainuoti porą lietuviškų džiuzų komp. A. Vanagaitis.

Su gilia pagarba, J. A. Urbonas, Dayton, Ohio.

Gerbiami tautiečiai, —

Siūniu nuolankios ir didelės padėkavonės už malonius programas, kuriuos girdžiu kiekvieno antradienio vakarą nuo 8 iki 9 valandos iš WLS stoties Chicagoje.

Tik malonėkite lietuviškas dainas dainuoti, labiau senoviskai. Ir kalbėtojas galėtų kalbėti balsiau. Tai būtų malonu labai klausytis lietuvių šnektos apie programas.

Su aukšta pagarba, Jacob Gaven, Rock Lake, North Dakota.

"Naujienuoms", —

Mes omagiame lietuvių turime gerų vyrų ir su gerais sumanymais. Pavyzdžiui, p. Akromas dirba prie p. Glen A. Crancer, Majestic radių krau-

Kiekvieno Labiausia Patariamasis Liuosuotojas

Kai jus atsikeliate iš lovos jausdamies galvos skaudėjimą, susmukę, silpnas, pusiau-ligonis, sekamas paprastas budas momentaliai privers jus jaustis normaliai.

Paimkit biskutį Phillips Milk of Magnesia stikle vandens — ar lemonade. Nuo dviejų iki keturių šaukštų yra paprasta suaugusio doza. Imamas lemond Phillips Milk of Magnesia veikia kaip "citrate of magnesia". Paimkit tai už valandos prieš pusryčius. Iki jus apsisėdite namus, jus nusistebėsitės iš pagerėjimo.

Kaipo švelnus, saugus, malonus liuosuotojas, Phillips Milk of Magnesia turi augščiau medicinalinį indovimą. Kaip prieš-rugštinis vaistas, pataisyti surugusių vidurių, gasų, nevirškinimo, aitrumo, jis buvo daktarų patariamasis per virš penkias dešimt metų. Kad žinoti jo greitą pagalbą virškinimo ir pašalinimo nesmagumuose pas vyrus, moteris, vaikus — ir kūdikius — reikia visuomet turėti po ranka jo bonką.

Pilni nurodymai platiems jo vartojimams yra prie kiekvienos bonkos. Visos aptiekos turi didelės 25c ir 50c bonkas.

"Milk of Magnesia" buvo J. V. registruotas prekybos ženklas Chas. H. Phillips Chemical Co. ir jos pirmtakų Chas. H. Phillips nuo 1875 m.

PRANEŠIMAS LIETUVIAMS

Mes įvesime į jūsų namą apšildymą ir įdėsime plumbingą

24 mėnesiai išmokėjimui

Nereikia nieko įmokėti.

Neprašykite šios progos!

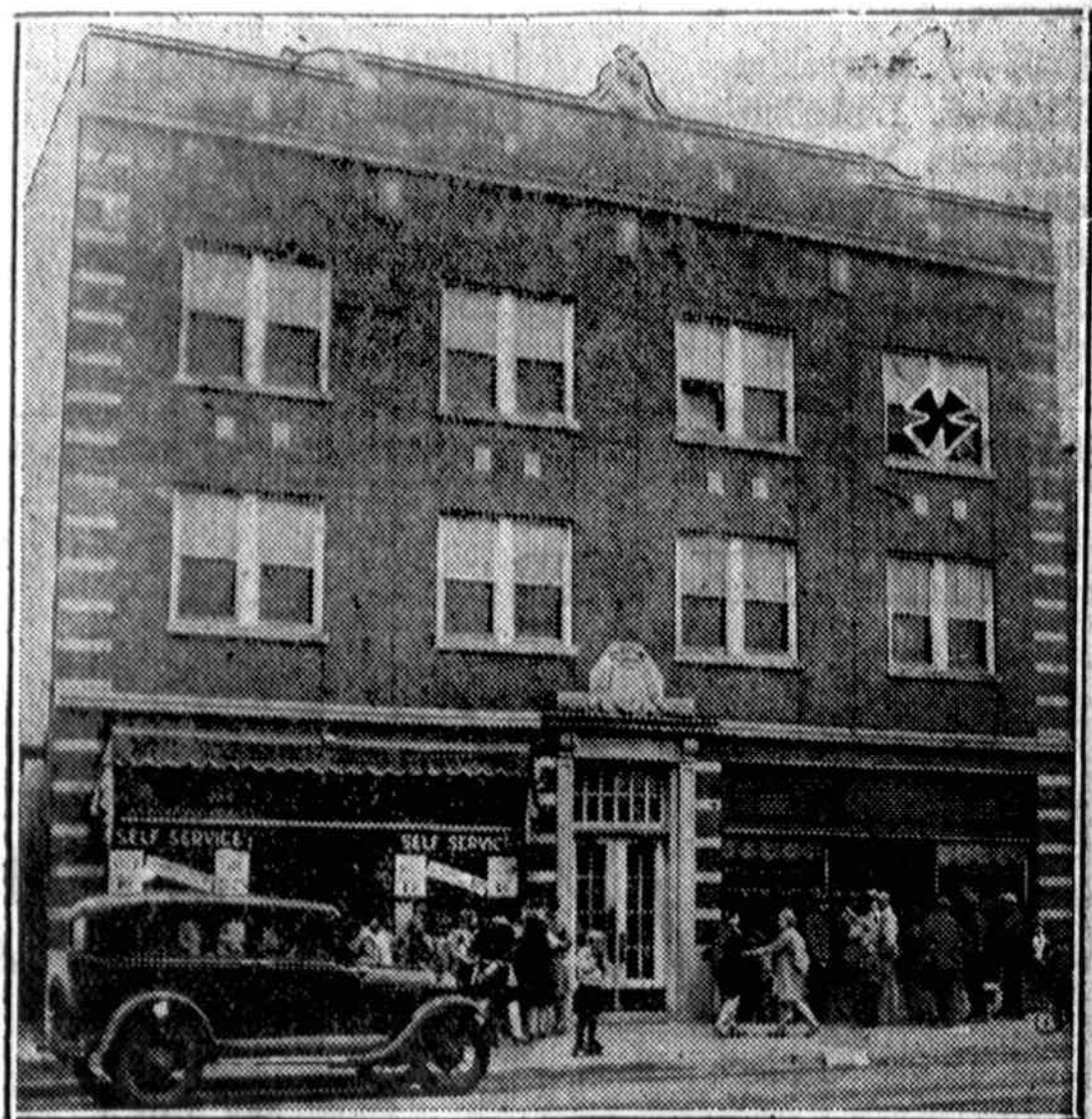
Mes kalbam lietuviškai.

A. BLACKSTONE

PLUMBING
AND HEATING
SUPPLIES

184 North Halsted St.

Kampas raudonu frontu.

(Atlantic and Pacific Photo)

Hammond, Ind. — Paveiksle parodoma namas (909 Calumet Ave.), kur spalio 9 d. tapo suimta plėšikų gauja. Paženklintas langas rodo, kur tie plėšikai gyveno. Vienas plėšikų tapo nušautas ir keli sužeisti. Policija taip pat turėjo aukų — seržantas Leo Fox liko nušautas.

tuvėje, 2004 Farnam St., Omaha, Nebr.

A. Akromas sumanė ir nuvažiuoti prie J. Armoškos, svetainės savininko, ir pareiškė, kad p. Crancer duoda kas antradienį vietiniams lietuviams už dyką Majestic Radio klausytis "Naujienu" rengiamų programų iš stoties WLS.

O svetainės savininkas pareiškė, kad jeigu vietiniai lietuviai eis klausytis "Naujienu" programų iš stoties WLS, tai jis duos svetainę veltui.

Reiškia, viskas už dyką, tik reikia, kad žmonės eitų klausytis. A. Akromas atgabeno Majestic radio su viktrola modelio 92. Nebuvo laiko išgarsinti, bet 30 lietuvių atėjo ir apsėdo radio.

Kolei atėjo valanda lietuvių programui, tai grojo viktrola. A. Akromas turi labai gražių lietuviškų rekordų. Klausytojai gerėjosi rekordais.

O paskiau prasidėjo lietuvių programos per radio. Taigi dekojam už lietuvių dainas ir muziką. Patiko visiems labai. Iš programų pusė galima buvo girdėti labai silpnai, daugiau viskas buvo gerai, o ir oras buvo tikęs ir, vienu žodžiu, gražus. Laukiame sekančio antradienio.

Pasibaigus programai, pasigirdo balsai iš burio žmonių:

"Ačiū, ačiū A. Akromui, J. Armoškai ir tai kompanijai, kuri davė radio."

Ir aš sakau ačiū jiems visiems.

siems už pasidarbavimą, ba ir aš pirmą kartą girdėjau "Naujienu" lietuvišką programą per radio. Savo neturiu, o kitų stubon nesinori eiti.

Ura visi lietuviai spalio 22 dieną į J. Armoškos svetainę klausytis "Naujienu" programą per radio. Visiems už dyką.

P. J. Juzeliūnas, Omaha, Nebr.

"Naujienuoms", —

Kaip "Naujienu" skaitytojas ir rėmėjas, norėčiau paaiškinti Tamstoms ir p. Budrikui už tuos gražius Lietuvių Programus, kurių mes klausomės kiekvieną antradienį iš radio stoties WLS.

Yra labai smagu, kad mes galime lietuvių kalba išgirsti puikių balsų ir dainų. Ypač pereitą antradienį, spalio mėn. 8 dieną, kada teko klausytis Birutės choro, kuris puikiai sudainavo, ir taip pat panelės Veros Stradomskaitės dainuojant taipgi gražiai ir aiškiai. Kada p. Žymontas perstatė, jogei dabar dainuosianti p-lė Vera Stradomskaitė, tai man atėjo galvon mintis, kad tai bus ta pati panelė, kurią seniau esu girdėjęs daugelį kartų scenoje deklamuojančią, pianą skambinant ir dainuojančią.

Aš atsimenu ją, kada ji buvo maža pupa 5–6 metų, o jau ir tuomet deklamavo ir pianą skambino. Kaip ji mus prijuokindavo ir privirkdindavo savo deklamacijomis, tai aš niekuo-

met neužmiršiu, kol gyvas būsiu. Ji deklamavo gražiai ir juokingai. Kai mes pareidavom namo, tai kalbėdavom apie ją visuomet. Ji buvo žinoma ne tik man vienam, bet šimtai lietuvių pasakys tą patį, kurie atsimena Chicago prieš 11 ar 12 metų.

Antra, dar jos paveikslą galime atsiminti, kada "N." leido tuos vadinamus žaislus. Tai mes visi matėme jos vardą į kiekvieną užklausa. Geri atsakymai buvo. Mes visi "N." skaitytojai galime ją gerai atsiminti ir jai garbę atiduoti.

Aš manau, kad kiekvienas lietuvis, išgirdęs ją per radio dainuojančią, atsimins jos gabumus ir pasakys, kad ji buvo mūsų žvaigždė ir bus. Apie kalbamos dienos radio programą aš daug nekalbėsiu, ba girdėję programą be mano pagyrimo, jogei jos balsas gražus ir žodžiai labai aiškūs. Aš niekuomet nemaniau, kad, dainuojant per radio, žodžiai galima būtų girdėti taip aiškiai. Ir kas ją prirengė toms dainelėms, tas tikrai vertas pagyrimo.

Mes visas solistes giriame, kiekvienos balsas puikus buvo, bet kiekviena jų yra kiek senesnė ir daugiau laiko pašventusi dainavimui. O p-lė Stradomskaitė tik 17 ar 18 metų. Ir ji pasirodė kaip patyrusi, turėjusi daug progos dainuoti soliste.

Kodel "Naujienu" neįdėjo jos paveikslėlio, kaip kad kitų solisčių buvo įdėti? Meldžiu patalpinti jį. Mes turime viltį, kad "Naujienu" pakvies ją vėl dainuoti.

Su pagarba, Mr. & Mrs. J. Mitchell, Melrose Park, Ill.

Gerb. "N-ny" Redakcija, — ...Turiu priminti, kad Toron-

to lietuviai yra labai nuskriausti, jogei negali girdėti per radio lietuvių programų. Beskaitydama laikraštį net apsiaverkiu iš didelio amerikiečių džiugavimo ir gerėjimosi lietuviškais dainomis.

Ir kaip, rodosi, norėčiau girdėti! Juk ir aš ne menkesnė lietuvių už kitas, o vienok negirdžiu tų programų. Bėgam nuo vieno radio prie kito, ir vis tas pats. Jau, jau minutėlę pasi-girsta keli žodeliai, tai ir vėl užbaubia koks džiazas ar bizniška kokio baso prakalba.

Bet dar nenustojau vilties: kada nors gal išgirsiu.

Su pagarba, Marija Yokubienė, Toronto, Canada.
(Bus daugiau)

GREITAS BUDAS SUSTABDYTI KUDIČIŲ PAKRIKIMUS

"Kaip ir kitos jaunos motinos, aš susirūpinu, kaip kiekvieną kartą, kai kudičis pradeda verkėti", sako Syracuse, N. Y., moteris. "Kelis kartus, kai kudičis buvo pakrikęs, ar turėjo konstipaciją, aš bandžiau duoti ricinos aliejaus, bet jo neišlaikydavo. Musų daktaras patarė man pabandyti Fletcher's Castoria, kadangi ji yra nekenksminga ir kudičiai ją mėgsta. Tai užbaigė mano rūpesčius ir nuo to laiko aš duodavau ją visiems mano vaikams". Castoria visuomet patenkina motinas, nes ji visuomet greitai pašalina visus kudičių ir vaikų pakrikimus, kaip dieglius, konstipaciją, šalčius ir tt. Del tos priežasties ji yra labai populiari ir labai daug jos parsiduoda. Kaip visi geri dalykai, ji taip pat yra imituojama, bet tikra Castoria — grynai augalų produktas — visuomet turi Fletcher's parašą.

Ši Vakara iš WLS Stoties Tarp 8 ir 9 val.

"NAUJIENU"

Jūs užgirsite puikiausią Lietuvių muziką patiekia jūsų ausims, kaip gali patiekti tik Majestic tyras, be jokio užmo, balsas. Leiskite Western Radio and Electric Stores sankrovoms įvesti į jūsų namus vieną šių nepalyginamai puikiausių setų. Turėjimas reikaling su mumis yra jūsų garantija patikimo ir mandaus patarnavimo.

Didelė Nuolaida

už jūsų seną Radio, Pianą ar Fonografą

Lengvus Išmokėjimai

Ateikite į bilę kurią mūsų sankrovą del nemokamos demonstracijos

\$167.50 Less Tubes \$137.50 Less Tubes

ATDARA VISĄ DIENĄ NEDELIOJ 4126 W. MADISON ST.

WESTERN RADIO & ELECTRIC STORES

4803 West 22nd Street

CICERO 388

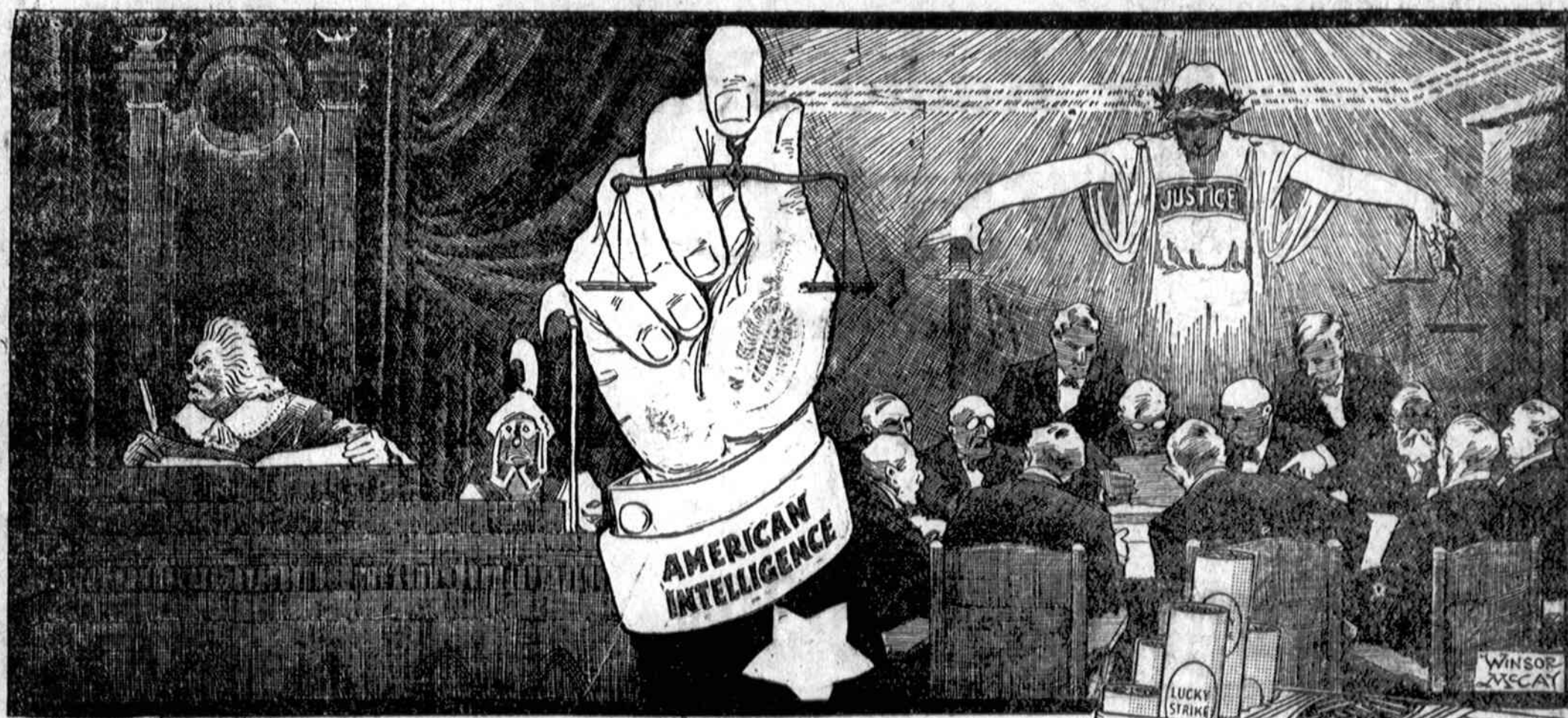
1501 E. 53rd St. 4126 W. Madison St. 6747 Stony Island Avenue
Fairfax 5000 Van Buren 4446 Kedzie 7400 Plaza 1813

ATDAROS KIEKVIENĄ VAKARĄ

Teisybė Nėra Akla!

SENOVĖS PRIETARAS TAPO PRAŠALINTAS

Jau teismo nebedaro kokie tamsūs ir asmeniniai viešpatavimai. Dar vieną senoviską prietarą pasmerkė AMERIKOS INTELIGENTINGUMAS, kuris reikalauja, kad prisiekusiųjų teismai iš "dvylikos gerų, išmintų ir teisingų žmonių" spęstų faktus.

"tą spraginimas padarė" —

Praėjęs yra tas senovinis nepamatuotas kaltinimas cigaretė — Progresas padaryta. Mes pašalinom nepamatuotą kaltinimą cigaretę prašalindami erzinančius nuodus iš tabakų.

SENIAU, kuomet cigaretai buvo daromi be modernio mokslo pagalbos, kilo tas nepamatuotas kaltinimas visų cigaretų. Ta kritika toliau jau nepateisinama. LUCKY STRIKE, geriausias cigaretas koki tik jūs esate ruke, padarytas parinktinio tabako, atitinkamai susendintas ir tinkamai sumaišytas — "It's Toasted."

"PRAGINIMAS", moderniškiausias cigaretų dirbimo žingsnis, prašalina iš LUCKY STRIKE kenksmingus aitrumus kurie randasi cigaretose darytose senoviniu būdu.

Visi žino kad karštis apvalo, taip ir "SPRAGINIMAS" — LUCKY STRIKE'S extra slapta procesas — prašalina kenksmingus aitrus nuodus iš LUCKIES kurie seno budo cigaretų išdarbio suerzina gerklę ir teikia kosulį. Taip "SPRAGINIMAS" sunaikina tą senovinį nepamatuotą smerkimą prieš cigaretų rūkymą vyrams ir moterims.

"It's toasted"

Nei Jokio Gerklės Erzinimo — Nei Jokio Kosulio.

UŽSUK — Lucky Strike Šokių Orkestrą, kas šeštadienio vakarą, Atlantic iki Pacific tinkle N. B. C. stoties.

Tamstų Naujas Radio Daug Geriau

Veiks, jeigu bus pirktas iš mūsų Radio Krautuvis ir įstatytas tamstų namus. Kam mokėt daugiau už Radio, jeigu pas mus galit mokėt mažiau.

Mes esame autorizuoti dileriai

PHILCO
ATWATER KENT
FADA
R. C. A. RADIOLA
BRUNSWICK
HOWARD
STEINITE

Pirmiau matyk mūsų Radios ir dažinok kainas, o paskui pirkite. Čia lengvus išmokėjimai del visų be jokio nuosimio.

LIETUVIŲ RADIO EXPERTŲ INŽINIERIŲ KRAUTUVĖ

GENERAL RADIO STORE

3856 Archer Avenue

Rusiškos ir Turkiškos Vanos

12th STREET

Tel. Kedzie 8902

2514-16 Roosevelt Rd.
artl St. Louis Ave.
CHICAGO, ILL.

Tarp Chicagos Lietuvių

Bridgeportas

Jau pasveiko

Rugpjūčio 4 dieną buvo sužeistas Lietuvių Auditorijos gaspadorius, p. B. Butkus.

Tą dieną jisai, pabaigęs darbą Auditorijoje ir išleidęs svečius, važiuojo namo. Halsted gatvėje, prie 69-tos, jis išlipo iš gatvekario, kad paimtų 69-tos gatvės kare.

Tuo laiku, kai jis išlipo iš karo, automobilis užvažiuojo ant jo ir pertrenkė ant žemės. Automobilis pabėgo.

O p. Butkui teko pasigirti kolios septynios savaitės. Dabar tečiau jis jau pasveikęs ir vėl prižiūri Auditoriją, nors dar nesijaučia pilnai sveikas.

Report.

Iš Joniškėčių Klubo veikimo

Dabar Joniškėčių klubas, užbaigęs vasaros sezoną ir sugrįžęs į svetainę, pradėjo žiemos sezoną svetainėje.

Jiems vasaros parengimai ant žolės pievose ir ažuolynuose buvo pasekmingi. Parengimus lietuvių visuomenė lankė gana skaitlingai. Mat, joniškėčiai stengiasi visus pa-

lenkinti ir palinksminti taip, kaip darydavo tėvynėje Lietuvoje. Todėl visi jų išvažiavimai buvo linksmi ir draugiški. Joniškėčių klubas įsigijo daug draugų ir pritarėjų, taip kad dabar jaučiasi kaip tikras Joniškio šimtametis ažuolas.

Dabar klubas, jausdamas turįs daugybę ir pritarėjų lietuvių visuomenėje, sumanė surengti Rožių Balių ir apdovanojoti rožėmis visus, kurie atsilankys į jų vakarą. Taipgi bus ir programos. Programą išpildys Joniškėčių klubo nariai. Dainuos pp. A. Anciūtė, A. Dočkienė, J. Griaitė, R. Šniukas, pianą skambins B. Briedžiūtė, B. Andrejuniūtė smuikuos.

Dainuos Lietuvos daineles apie šieno grebėjas, apie šienapiuvius ir apie artojų. Pailksmės visus atsilankiusius. Jausmės taip, kaip susieidami Lietuvoje rutų ir rožių darželyje; jausmės kaip pas močiutę Lietuvoje.

Vakaras įvyks spalio mėn. 27 dieną Lietuvių Auditorijoje, 3133 So. Halsted street. Sveikėnės atsidarys 5:30 valandą vakare. Muzika pradės groti 6 valandą.

Kviečiami atsilankyti visi, nes bus linksmas parengimas. Esu užtikrintas, kad busite užganėdinti. Turėsime progos susipažinti ir įsigyti daugiau draugų.

Artojas.

Skelbimai Naujienose duoda naudą delto, kad pačios Naujienos yra naudingos.

CHICAGOS ŽINIOS

Lietuvis nubaustas

Sekmadienio vakare W. Griegel, 21 metų, gyvenęs 3314 S. Morgan st., važiuojo autu. Su juo kartu važiuojo Charles Zumbas, taipjau 21 metų, gyv. 7252 So. Fairfield ave.

Jiedu važiuojo Ashland ave. Prie Harrison gatvės jie užkliudė ir apvertė automobilį, kurį valdė George Meccia. Meccia buvo sužeistas.

Griegel, kuris buvo šoferis, mėgino pabėgti. Bet policija pasivijo jį prie Ashland ir Roosevelt Rd.

Teisėjas Eller, Desplaines gatvės teisme, nubaudė Griegelį užsismokėti \$50 ir teismo lėšas. Be to, Griegeliui paskirta 90 dienų kalėti. Jisai buvo kaltinamas, kad važiuojo girtas ir mėginęs pabėgti nuo vietos, kur nelaimė įvyko.

Nušautas svarbus liudininkas

Nušautas Shelby McDougal, svarbiausias valstybės liudininkas byloje prieš policijos leitenantą Carrollį ir jo skvadą. Matote, Carroll ir jo skvadas yra įtarti ryšyje su nušovimu advokato Granady, kuris 1928 m. statė kandidatūrą į 20 vardos komitimanus. Shelby nušo-

vė negras Gaston. Abu negrai buvo bute Bessie Clark, 1226 Blue Island ave. Susikivirėję dėl moteriškės. Pasak valstybės gynėjo, kivičas dėl moteriškės buvusi įvykio priežastis.

Pratinasi

17 m. amžiaus Thomas Moretti nušovė John Fiorę. Nušovimas įvykęs dėl piktumo. Mat, Moretti ir Fiore buvę kaip ir kokie vadovai gengems tos apie linkės jaunuolių žaismėse. Moretti turės stoti teisman kaltinamas galvažudyste.

Gaisras padarė nuostolių \$50,000

Argo Motor Sales kompanijos trobėsy, 6215 Archer Ave., kilo gaisras. Nuostolių padaryta apie \$50,000.

IŠMOKĖTI PINIGAI Per Naujienas Pinigus gavo:

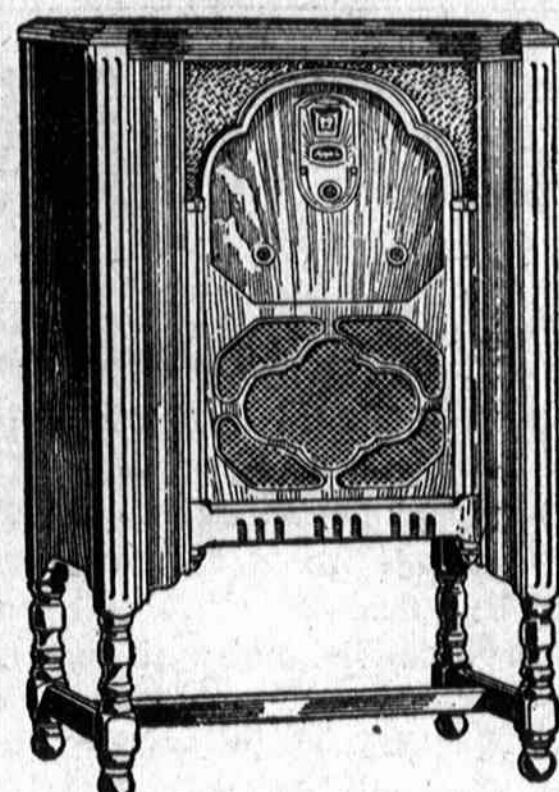
15802—Onai Gumaliauskienei
25522—Zuzanai Ežerskienei
15790—Leonui Galdikiui
15803—Vincentai Baršaitėi
25225—Ameliai Vapstienei
15804—Magd. Merkuševičienei
15789—Antanui Bancevičiui
15793—Antaninai Vaivadienei
15791—Emilijai Vilkauskieni
15714—Steponui Step. Gedriui

25200—Stasiui Paulauskui
96059—Jeronimui Bacevičiui
15765—Onai, Jokubo, Paulauskaitėi

23680—Liudvikai Jaugelienei
15787—Uršulei Ivanauskieni
15788—Stasiui Petkevičiui
15774—Julijonai Šniukienei
25219—Marijonai Paulauskienei
56662—Jonui Lupeikiui
25232—Agotai Uznienei
25235—Marijonai Kaveckienei
25238—Petrui Katauskui
56667—Salom. Jurgutavičienei
23686—Tadeuši Gaižauskui
15792—Onai Naudžiunienei
15805—Pranciškai Noviskieni
15819—Stanislovui Pliauškiui
23691—Valer. Sebestijonienei
15807—Marceli Naudžiunaitėi
15815—Anastasiijai Rimšienei
15817—Pranui Tarvidavičiui
15824—Ignui Sidoravičiui
25242—Marijonai Šimkienei
25246—Antanui Grigaliui
25247—Kazimierui Juškiui
25248—Bartuševičiui Antanui
56668—Dominikui Siužinui
56669—Evai Tehterienei
56670—M. Vaitkevičiui
56672—Juozui Sugentui
56673—Onai Jankauskaitėi
15830—Zofijai Kazlauskaitėi
15841—Johanei Martinonienei
15843—Albert Pauly
15838—Mikolui Kazokui
15844—Joganei Tautkienei
15828—A. Simoniui
23693—M. Raišutienei
15827—O. Mikutienei
15837—M. Ežerskienei
15833—P. Jonikienei
15851—O. Kringelienei
15854—J. Budvičiui
15845—P. Naujavičiui
15847—J. Brenčiui
15856—V. Kančiui
23695—M. Vaišnienei
15853—K. Vastartui
25259—V. Strazdui
25231—M. Sleinienei
23692—A. Valenciui
25226—J. Petkui
15835—P. Jurčienei
25229—I. Dirdai
15829—T. Survilienei
15831—K. Minskiui
15832—P. Jončiui
15839—F. Razminienei
25230—O. Rimkienei
15848—M. Gudaičiui
15857—S. Taršauskui
15858—K. Markevičienei
15850—A. Motužienei
15855—A. Kiltinavičienei
25232—I. Pučkoriui
25256—K. Strielčiunienei
25258—J. Pocevičiui
25261—G. Kupstienei
25264—A. Lukauskui

VIEN TIK PER

Majestic
the Mighty Monarch of the Air!

Majestic Modelis 91

pilnai įrengtas, be tubų

\$137.50

Majestic Modelis 92

pilnai įrengtas, be tubų

\$167.50

Galima pilnai ir gerai girdėti Lietuvių Programą kiekvieną utarnin-ko vakarą nuo 8 iki 9 vakare

**Vien tik iš
12th Street Store**

Tamistoms apsimokės pirkti
Majestic Radio set'ą
delto, kad

1. Galite pirkti patogiausiais išmokėjimais.
2. Nereikia mokėti nuošimčio ir "Carrying Charge".
3. Gausite kuogeriausį patarnavimą.
4. Gausite vertingas 12th Street Store Stampas — pilna knygutė verta \$2.50 pinigais arba \$3 tavoru. O pirkus radio galima pripildyti daugiau kaip dvi knygutė.

The 12th Street Store
HALSTED ST. COR. ROOSEVELT ROAD

LIETUVIŠKAI Radio Programas

Per Radio Stotį
WHFC

228.9 metrų arba
1319 kilocycles

Ketverge, 6 v. iki 6:30 v. vakare

Programą duoda

Jos. F. Budrik, Inc.
Radio Krautuvė

3417-21 So. Halsted St.

kuri parduoda visus gerus "standard" Radios: Majestic, Zenith, RCA. Radiolas, Sperton, Atwater-Kent, Howard, Victor, etc.

Tel. Boulevard 4705

Amerikoniškas Rojus

Cia, Amerikoje ne taip poetiškai kaip kad Lietuvoje kad buvome, — kur šeimininkei norinčiai pagaminti valgi, pirmiausia reikėjo pasikasti bulvių, susirinti daržovių, pamelžti karvę, atsinešti iš vištinko kiaušinių, prisikaldyti malkų, užkurti pečių ir tik paskui pastačius juoda puodą ant krosnies — užsikaiti pusryčius.

Amerikoje tinginėms rojus. Ne bulvių, nei daržovių kasti ne reikia. Nei karvės melžti, nei malkų kapti, viskas atnešama ant vietos. Gazas gryčio... O pieną atneša į namus, net žibanciose blekinėse. Viskas be skonio, be poezijos, be naudos.

Prie tokių patogumų šeimininkėms vertėtų ne tingėti ir kai ką skanesnio ir maistingesnio savo šeimai pagaminti. Snaudukime savo energiją geriems tikslams.

Tarp Chicagos Lietuvių

"Birutės" koncertas

Praeitą sekmadienį, spalio 20 d., Lietuvių Auditorijoje įvyko "Birutės" sezono atidarymo koncertas. Praeitą dieną, kaip žinia, "Birutė" sukurė savo orkestrą, kuris gana neblogai pasirodė "Bailiame Daktare". Tai buvo naujanybė. Per visą savo gyvavimą "Birutė" pirmą kartą pasirodė su savo orkestru; orkestru, kuris buvo sudarytas ant greitųjų. Nežiūrint to, jis gana tikėtai grojo. Buvo tad galima tikėtis, jog laikui bėgant tas orkestras prie "Bi-

rutės" pradės vaidinti gana žymią rolę.

Ir dabar tikrai galima sakyti, jog "Birutė" turi ne tik šaunų chorą, bet taip pat ir gerą orkestrą. Choro ir orkestro kombinacija yra labai gražus dalykas. Tada parodė praeities koncertas. Aš vargu klysiu pasakęs, kad tai buvo vienas šauniausių koncertų, kokį "Birutė" yra kada nors turėjusi.

Toks bent buvo bendras įspūdis. Malonu buvo žiūrėti į sceną. Priešakyje sėdi didelis burys muzikantų, o toliau — skaitlingas "Birutės" choras.

Koncerto programa gana gyva ir įvairi: solistai, duetai, trio, kvartetas, orkestras, choras ir pianistas. Viskas ėjo gana sklandžiai. Pirmą kartą teko girdėti dainuojant p-lę Sofiją Paškevičiūtę. Ji turi pusę-

tinai tvirtą balsą ir dainuoja neblogai.

Žinoma, publikai geriausiai patiko choras, kuris orkestrui pritarant sudainavo keletą dainų. Viena jų dainų (Op. op. Nemunėli) buvo pašvesta Onos Pocienės atminčiai.

Publika, matyti, buvo pilnai patenkinta koncertu. Aplodismentų tai jau tikrai nesigailėjo.

Sprendžiant iš to pirmo koncerto, galima tikėtis, kad ši se-

šiuomi pranešame visiems giminiams ir pažįstamiems, kad kunas A. KAZIMIERO STRZYNECKIO bus perkeltas ant kito laivo Tautiškos kapinės, Seregoje, Spalio 23 d., 1929 m., 1 val. po pietų.

Visus gimines, pažįstamus ir draugus kviečiame dalyvauti. Nuliudus moteris.

Julė Strzynecki.

FERDINANDAS DULINSKIS

Persikyrė su šiuo pasauliu spalio 19 dieną, 7:45 valandą vakare, 1929 m., sulaukęs 47 metų amžiaus, gimęs Kulšėnų kaime, Sėdos parapijos, Maželių apskr. Paliko dideliame nuliudime moterį Adolfą, po tėvais Lenkauskaitę, dvi dukteris — Elena ir Aleksandra, brolį Kazimierą, pusbrolius — Juozapą ir Beneventurą Pocius, puseserę Podenciją Povilaitienę. Lietuvių motina, 2 brolius ir 5 seseris. Kūnas šarvotas randasi 6834 South Talman Ave.

Laidotuvės įvyks seregoje spalio 23 dieną, 10 val. iš ryto iš namų bus nulydėtas į Tautiškas kapines.

Visi A. A. Ferdinandas Dulinskio gimines, draugai ir pažįstami esat nuširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliudė liekame, Moteris, Dukterys, Brolis, Pusbroliai ir Visi Gimines.

Laidotuvėse patarnauja graborius J. F. Radzius, Telefonas Canal 6174.

JUOZAPAS KAŠMINSKIS

Persikyrė su šiuo pasauliu po sunkios vidurių operacijos Jefferson ligoninėje, spalio 19 dieną, 12:30 valandą iš ryto, 1929 m., sulaukęs 50 metų amžiaus, gimęs Pakalniškių kaime, Šaukėnų parapijos, užaugęs Šiauliuose. Amerikoje išgyveno 18 metų. Jo moteris mirus 10 metų atgal. Paliko dideliame nuliudime seserį Teodorą Pečiulienę, švogeri Mikolą Pečiulį, seserį Kazimierą Daugūnienę, švogeri Jurgį Daugūną, brolį Stanislovą Kašminskį ir brolienę, pusbrolių Franciszką Galkauskį ir jo žmoną. Kūnas pašarvotas randasi 4202 So. Rockwell St.

Laidotuvės įvyks utarninėje, spalio 22 dieną, 8:30 val. iš ryto iš namų į Nekalto Prūsijės jimo Panelės šventčiausios parapijos bažnyčią, Brighton Parke, kurioje atsibus gedulingos pamaldos už velionio sielą, o iš ten bus nulydėtas į Sv. Kazimiero kapines.

Visi A. A. Juozapo Kašminskio gimines, draugai ir pažįstami esat nuširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliudė liekame, Seserys, Brolis ir Visi Gimines.

Laidotuvėse patarnauja graborius J. J. Zolp, Tel. Boulevard 5203.

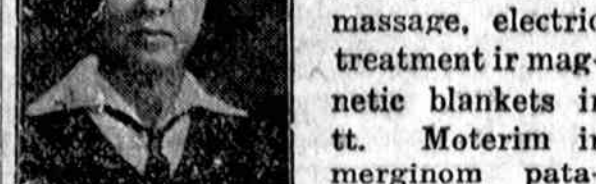
Laidotuvėmis rūpinasi seserys.

Lietuvės Akušerės

MRS. ANELIA K. JARUSH
Physical Therapy & Midwife
Naujoji vieta

6109 South Albany Avenue

Phone Hemlock 9252
Patarnauja prie gimdymo, duodu massage, electric treatment ir magnetic blankets ir tt. Moterim ir merginoms patarnauja dovanai.

J. F. RADZIUS

PIGIAUSIAS LIETUVIS GRABORIUS CHICAGOJE

Laidotuvėse patarnauja geriausi ir pigiausi, negu kiti todel, kad priklauso prie grabų išdirbystės.

OFISAS: 668 W. 18th Street
Tel. Canal 6174

SKYRIUS: 2238 S. Halsted St.
Tel. Victory 4989

zoną "Birutė" dar labiau pagerės. Vadinasi, ji nuolat progresuoja, žengia pirmyn. Ir dėl to didžiausias kreditas priklauso jos vedėjui, p. Stęponavičiui.

Graboriai

Phone Boulevard 4139

A. MASALSKIS

Mūsų patarnavimas laidotuvėse ir kokiame reikale visuomet esti sąžiningas ir nebrangus todėl, kad neturime išlaidų užlaikymui skyria.

3307 Auburn Ave.
CHICAGO, ILL.

J. Lulevich

Lietuvis Graborius ir Balzamuotojas Automobilių patarnavimas teikiama visokiems reikalinga. Moderniška kopyčia veltui.

3103 S. Halsted St.
Chicago, Ill.
Tel. Victory 1115

BUTKUS

UNDERTAKING CO.
P. B. Hadley Llc.
Kopyčia dykal.

710 W. 18th Street
Canal 3161

S. D. LACHAVICZ

Lietuvis Graborius ir Balzamuotojas

2314 W. 23rd Pl.
Chicago, Ill.

Patarnauja laidotuvėse kuopulkausiai. Reikale maldinti atsiūkti, o mano darbu busite užgandinti.

Roosevelt 2515-2516

Telefonas Yards 1188

Stanley P. Mažeika

Graborius ir Balzamuotojas

Moderniška Kopyčia Dovanai

Turiu automobilius visokiems reikalingams. Kaina prieinama.

3319 Auburn Avenue
CHICAGO, ILL.

IGN. J. ZOLP

PIGIAUSIAS LIETUVIS GRABORIUS CHICAGOJE

1646 W. 46th St.

Telefonas Boulevard 6203

1327 So. 49 St.

Telefonas Cicero 3724

A. PETKUS

Graborius ir Balzamuotojas

Mes suteikiame mandagų, draugišką patarnavimą OFISAS

3238 So. Halsted Street

4424 So. Rockwell St.
Virginia 1290

Phone Cicero 294

Mes esame taip arti, kaip Tamstos Telefonas.

Patarnavimas dieną ir naktį.

Kopyčia

Chas. Syrewicze Co.

Graboriai ir Balzamuotojai

1344 S. 50 Ave.
CICERO, ILL.

Simpatiškas — Mandagus — Geresnis už kitus patarnavimas.

J. F. Eudeikis Komp.

PAGRABU VEDEJAI Didysis Ofisas:

4605-07 So. Hermitage Ave.

Tel. Yards 1741 ir 1742

SKYRIUS: 4447 So. Fairfield Avenue

Tel. Lafayette 0727

SKYRIUS: 1410 So. 49th St., Cicero

Tel. Cicero 3794

SKYRIUS: 3201 Auburn Ave. Tel. Blvd. 3201

Akių Gydytojai

Pastaba: Mūsų ofisas dabar randasi naujoji vieta

DR. VAITUSH, O. D.

LIETUVIS AKIŲ SPECIALISTAS

Palengvina akių įtempimą, kuris esti priežastimi galvos skaudėjimo, svajimo, akių aptemimo, nervuotumo, skaudama akių karšči, atitaiso kreivas akis, nuima kataraktą, atitaiso trumparegystę ir tolgaregystę. Prirenžia teisingai akinus. Visuose atsitikimuose egzaminavimas daromas su elektrine parandama mažiausias klaidas. Specialia atyda atkreipiamas į mokyklos vaikus. Valandos nuo 10 iki 8 val. Nedėlio nuo 10 iki 12 val. po pietų.

4712 South Ashland Ave.
Phone Boulevard 7589

Tel. Victory 6279

DR. G. SERNER

LIETUVIS AKIŲ SPECIALISTAS

Valandos: nuo 1 iki 8 vakare Nedėlio nuo 10 iki 1

3265 So. Halsted St.

ZMOGAUS AKIS

yra taip daliktnas sudėjimas, jog mažas dalis žmonių suprantą apie jos veikimą. Didelė daugybė akių sugadinta pigiais ir prastai prikaltais akiniais. Būkite daug atsargesni kas da siulo už dyka egzaminavimą. Puse kainos, arba pederiai siulo akinius vaikščiodami iš namų į namus. Praktikuojant ant akių, perleidau daugiau 20 tūkstančių ypatų ir turiu 20 metų praktikos.

Jei abejojai apie savo akis, elk pas

Dr. A. R. BLUMENTHAL

OPTOMETRIST

Phone Boulevard 6487

6449 S. Ashland Ave. ir 805 E. 47 St.

Phone Kenwood 1752

Canal 0084

Dr. K. NURKATTIS

Optometristas

Examinuoja akis ir prirenku akinus. P-p. Resulvitiškas aptiekoj, nuo 6:30 — 9 vakarais

2028 South Halsted Street

Lietuviai Gydytojai

DR. A. J. KARALIUS

Gydytojas ir Chirurgas

3147 S. Halsted Street

Tel. Calumet 3294

Nuo 9 iki 12 val. dienos ir nuo 6 iki 9 valandai vakare

A. MONTVID, M. D.

1579 Milwaukee Avenue, Room 209

Kampus North Ave. ir Robey St.

Val.: 1 iki 3 po pietų 6 iki 8 vak.

Tel. Brunswick 4983

Namų telefonas Brunswick 0597

Ultravioletinė šviesa ir diathermis

A. L. Davidonis, M.D.

4910 So. Michigan Ave.

Tel. Kenwood 5107

VALANDOS: nuo 9 iki 11 valandai ryte: nuo 6 iki 8 valandai vakare

apart šventadienio ir ketvirtadienio

Phone Canal 6222

DR. S. BIEZIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2201 West 22nd Street

(Corn. Leavitt St.)

Val.: 1—3 ir 7—8; Ned. 10—12 ryto

Rezidencija 6640 S. Maplewood Ave.

Telefonas Republic 7868

CHICAGO, ILL.

Ofiso ir Rez. Tel. Boulevard 5913

DR. A. J. BERTASH

3464 South Halsted Street

Ofiso valandos nuo 1 iki 3 po pietų ir nuo 6 iki 8 vakare

Rez. 2201 South Wallace Street

Dr. S. Zmuidzinis

Gydytojas ir Chirurgas

Valandos: Utarninė, Ketvergo ir Subatoj nuo 5:30 iki 7 val. vak.

1410 W. Monroe Street

Phone Monroe 6880

Phone Canal 2118

Valandos: 6—8 vakare.

DR. A. L. YUSKA

Gydytojas ir Chirurgas

1900 South Halsted Street

Rezidencija: 4193 Archer Ave.

Valandos: 2—4 po pietų

Phone Lafayette 0098

Phone Boulevard 8483

DR. MARGERIS

Gydytojas ir Chirurgas

3421 So. Halsted St.

Valandos: nuo 10 iki 2 po pietų, nuo 6 iki 8 vakare.

Sekmadieniai nuo 10 iki 12.

Lietuviai Gydytojai

Rez. 6600 South Artesian Avenue

Phone Prospect 6659

Ofiso Tel. Canal 0257

DR. P. Z. ZALATORIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

1821 So. Halsted Street

CHICAGO, ILL.

Telefonas Boulevard 1999

DR. S. A. BRENTA

Ofiso valandos:

9 iki 12, 1 iki 8 d. ir 6:30 iki 9:30 v.

4608 South Ashland Avenue

Netoli 46th St. Chicago, Ill.

Res. tel. Van Buren 5858

DR. T. DUNDULIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Suite 206, 1579 Milwaukee Ave.

Tel. Brunswick 0624

Valandos: nuo 2 iki 7:30 val. vak.

kasdien. Nedėliomis nuo 1 iki 2 valandai po pietų

DR. J. J. KOWARSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2403 W. 63rd St., Suite 3.

Prospect 1028

Rez. 2359 S. Leavitt St., Canal 2380

Ofiso valandos 2 iki 4, 7 iki 9

Nedėlio pagal sutartį

Office Boulevard 7042

DR. C. Z. VEZELIS

LIETUVIS DENTISTAS

4645 South Ashland Avenue

Ant Zaleskio Aptieko

CHICAGO, ILL.

A. K. Rutkauskas, M.D.

4442 South Western Avenue

Tel. Lafayette 4146

VALANDOS: nuo 9 iki 11 valandai ryto

nuo 6 iki 9 valandai vakare

DR. M. T. STRIKOL

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4601 South Ashland Avenue

Telefonas Boulevard 7820

Rez., 6641 South Albany Avenue

Tel. Prospect 1980

Valandos 2-4, 6-8, Nedėlio 10-12

Phone Boulevard 1401

DR. V. A. SIMKUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

3343 So. Halsted St.

VALANDOS: nuo 2 iki 4 P. M. nuo 7 iki 9 P. M.

Nedėlio nuo 10 iki 12 A. M.

Phone Lafayette 5820

DR. J. A. PAUKŠTYS

Tarp Chicago's Lietuvių

Šiandie Lietuvių Radio Programos

Lietuvių programos iš stoties WLS. Pradžia 8 val. vakare. Programos tęsis iki 9 valandos.

Susidės programos iš 10 numerių, būtent:

1. Bijansko-Steponavičiaus orkestras; 2. L. Brunvaldas — baritonas (svečias), operos dainininkas; 3. Bijansko-Steponavičiaus orkestras; 4. S. Staniulius; 5. Bijansko-Steponavičiaus orkestras; 6. Duetai — p-lės Stradomskaitė ir Skeberutė; 7. Bijansko-Steponavičiaus orkestras; 8. S. Staniulius; 9. Bijansko-Steponavičiaus orkestras; 10. L. Brunvaldas — baritonas (svečias), operos dainininkas.

Sios dienos programė, dalyvaus p. Brunvaldas. Jis yra svečias — ne lietuvis, bet latvis. Vienok tenka p. Brunvaldui tarti ačiū kaip artimam lietuvių kaimynui ir svečiui.

O jau p. Brunvaldo dainininkas tikrai mums patiks. Nes tokių puikių dainininkų, kaip jis, nedaug yra.

P-lė S. Staniulienė taip jau šauni dainininkė. Ji chiegiatė, p-nios S. Čerienės sesuo. Tai lietuvių jauniosios kartos dainininkė.

Be abejonės, ir p-lį Stradomskaitės ir Skeberutės duetas išeis šauniai.

O kur pp. Bijansko-Steponavičiaus orkestras.

Taigi programos žada būti pirmos klesos.

Report.

Bridgeportas

Spalio mėn. 17 dieną Keistučio spulka turėjo mėnesinį susirinkimą.

Tarpe kita ko nutarta surengti Lietuvių Auditorijoj dielės susirinkimą lapkričio 6 dieną.

Parengime bus išpildytas programos, kuris susidarys iš prakalbų, dainų, smuiko ir piano.

Susirinkime dalyvaus naujas Illinois valstijos spulko lygos prezidentas, jis ir kalbės. Be to, kalbės p. J. J. Zolp, Lietuvių Spulko Lygos sekretorius, ir kiti. Kalbėtojai išaiks spulko reikšmę mūsų gyvenimui ir kaip lengviau galima įsigyti nuosavybę.

Si, t. y. Keistučio, spulka susitvėrė 1897 metais. Kurį laiką gyveno ne kaip tvirtai. Bet išsigijusi daugiausiai energingųjų veikėjų, ji pradėjo sparčiai kilti, ir šiandie stovi aukščiau, nei daugelis kitų spulko.

Spulka turi savo ofisą ir su reikalais kiekvienas ir kiekviena visuomet gali kreiptis ir čia ras greitą ir draugišką patarimą. Ofisas randasi adresu 840 W. 33rd street, Bridgeporte.

Keistučio spulko valdybą sudaro šie asmenys: B. Butkus, prezidentas; J. P. Evaldas, sekretorius; St. Martinus, išdėstas; G. W. Zacharevich, notaras; direktoriai, be suminėtų aukščiau, yra: Palijanskis ir Stonevičia (tai vieni seniausios spulko narių ir direktorių), J. Gaubas, Izidorius Papauskas, T. Janulis, A. Zalatorius, K. Demereckas, Maskalunas, Jonas Bijanskas.

Kaip jau minėta, Keistučio spulko susirinkimas įvyks lapkričio 6 dieną Lietuvių Auditorijoj, didžiojoje svetainėje. Pradžia programo 7:30 val. vakare.

Bridgeportietis.

GERB. Naujienų skaitytojos ir skaitytojai prašomi pirkinį reikalais eiti į tas krautus, kurios skelbiasi Naujienose.

Burnside

Raudoni agitatoriai

S. L. A. 63-čios kuopos kontroliuotojai — o ją kontroliuoja komunistai — pradėjo višaip niekinti tuos narius, kurie nepritaria jų raudonamajam būnui. Jie dągi buvo pradėję mēlyti, narius lauk iš kuopos.

Skriaudžiamieji nariai, negalėdami to viso pakęsti, sutvėrė naują kuopą. Kada raudonieji sužinojo apie tai, jie pradėjo siuntinėti agitatorius po stūbas. O tie agitatoriai smelžė pildančiąjį Susivienijimo tarybą ir tuos vieto narius, kurie nesoko pagal komunistų muziką.

Kada ir tai nieko negelbėjo, tai jie pasiuntė naują "misiją", kuri paleido šitokius gaudus: girdi, jeigu narys persikelsias iš 63-čios kuopos į naują kuopą šioj apeliokėje, tai tokiame nariui nebusianti mokama pašalpa arba pomirtinė.

Lietuviai turėtų žinoti, kad meluoja tie žmonės, kurie šitokias kalbas leidžia. Jie, be to, nepasako, kad jeigu komunistai arba jų klapčiukai pamintų S. L. A. centrą į savo rankas, tai jau tikrai tuomet Susivienijimui būtų pavojus.

Tokiems nariams, kurie nepriklauso komunistams, tai jau tikrai būtų pavojus negauti nė pašalpos, nė pomirtinės.

O dabartinė valdyba išmoka ir mokės, bile tik nariai nebus suspenduoti dėl mokėčių. Ir nežinurint kokioje kuopoje narys bus, jis gaus ir pašalpą ir bus jo pomirtinė išmokėta. Taigi, nesiduokite komunistams suvadžioti.

Narys.

West Pullman

Sutikau p. Aleksandrą Jogminą. Paklausiau, kas naujo. Jisai atsakė: "Matai, mano geras draugas, Juozas Meškauskas, gyvenęs adresu 12323 Emerald avenue, jau kelinti metai serga reumatizmu ir jau apie metai laiko nebegalėjo dirbti. Tad nusitarė važiuoti į Lietuvą. Kad pagelbėti jam, tai aš ir pp. Johanna Pučkuriene ir Josefine Mitkienė ir keletą kitų surengėm balių. Svečių buvo apie 150. Iš surengimo Meškauskui liko 214 dolerių. Taigi dabar mes reikiame gilios padėkos visiems, kurie tokiu ar kitokiu būdu prisidėjo ir pagelbėjo mums surengti tą partį. Juozapas Meškauskas 10 dieną spalio mėn. išvažiavo Lietuvon tikėdamasi, kad rasi dar pasveiks. Juozas Meškauskas, atsisveikindamas, dėkojo visiems už tokią didelę paramą. Tai tokios pas mane naujienos", pasakė p. Jogminas, ir mudu atsisveikinome.

A. G.

Holdapas padaryta p. St. Petrulio aptiekoj

P-nas Stasys Petruelis, buvęs savininkas ir vedėjas Mildos aptieko Bridgeporte, šiuo laiką turi puikiai įrengtą aptieką adresu 1732 West 79th st., t. y. prie 79-tos ir Hermitage gatvių.

Praėjusio šeštadienio vakarą, apie 11:30 valandą (prieš uždarysiant aptieką) vidun įėjo du jauni baltaveidžiai vyrai, amžiaus kokių 20-22 metų.

Vyrai, grumodami revolve-

PRANESIMAI

Naujienų Spulko nauja serija prasidėjo su pradžia spalio mėnesio. Priėmimo valandos nuo 8 ryto iki 8 val. vakare.

— Sekretorius T. Rypkevičia.

Pirmyn Mišraus Choro praktika įvyks antradienį, spalio 22 d., Association House svet., 2150 W. North Ave. Pradžia 7:30 v. v. Visi Pirmyn Mišraus Choro nariai ir narės malonkė susirinkti, taigi ir naujus dainininkus ir dainininkes kviečiame atsilankyti ir prisidėti prie choro.

Valdyba.

riais, paliepė p. Petruiliui išskelti rankas.

Vienas banditų atsisotojo dąboti p. Petruilį, o kitas ėmė šeiminkauti registriję.

Banditai pasiėmė iš registro \$50 pinigais ir išsinešė čekių sumoj \$110.

Seimininkavo aptiekoj banditai neilgai — kokias dvi minutes.

Report.

Kaip kurėsi filosofijos klubas ir kas iš to išėjo

(Iš Chicago's gyvenimo)

Galų gale sutarėm susirinkti ir pasvarstyti "kas iš to išeis". Visi prižadėjo laikui atvykti, bet, lietuviškai į reikalą žiūrint, sumanytojai nutarė nesiskubinti.

— Štai jau valandą suvėlinom — sako vienas sumanytojų, — o dar nėkas neatvyko, duok šachmatus.

Už poros valandų, t. y. tris valandas vėliau, susirinko uoliausi sumanyto rėmėjai ir prasidėjo "diskusijos". Sumanytojų pasakius, kad norima sukurti toks klubas, kurio dalyviai liuosu laiku galėtų laisvai diskutuoti įvairius filosofinius klausimus, steigiamas susirinkimas "atsidare", nors du dalyviai dar įtemptai bėlošė.

Ima balsą pralobės biznie-rius, visiems žinomas asmuo: — gerbiamieji, aš pasakysiu trumpai: jokių filosofijų mums Amerikoj nereikia ir niekas jų čia nesupras. Geriaus balsuokite už mano draugą S. republikoną, tai visiems bus gerai.

Cigaro galą nukando, nuspiovė ir užsirukęs atsisėdo.

Profesionalas advokatas kalba: —

— Filosofija kaip filosofija — aš nežinau, kaip mes galėtume su ja susipažinti ir ko-kiems galams jinau mums reikalinga? Jei jau tvirt, tai tvirtkim rugusio piėno klubą — tai visiems aiškus tikslas ir reikalas.

Kitas profesionalas kalba: — Kas čia sumanė šitoki klubą aš nežinau, bet vistiek man nėra laiko prie filosofijos.

Vidurių Pajrimas, Galvos Skaudėjimas ir Kvaitulys

Jei jus viduriai serga, jus visas sergate. Jeigu jus negalite suvirstinti savo maisto, jus žudote savo spēkas, darotės nervuoti ir jaučiatės tik pat pavargę atsikėlę kaip ir eidami gulėti.

Per 10 metų Tanlac sugrąžino sveikatą ir veikumą daugeliui tukstantų žmonių, kurie taip pat kentėjo, kaip ir jus.

P-as Edward B. Hall, 579 Kiefer Ave., Columbus, Ohio, sako: "Mano viduriai buvo tiek pažeisti, kad aš vargiai galėčiau valgyti! Bet į mažiaus mėnesį laiko pradėjus vartoti Tanlac mano apėtitas pasidarė didelis ir mano viduriai kuo geriausiai dirbo."

Leiskite Tanlac padaryti jums tą patį, ką jie padarė šiam kentėjusiam. Jie pataiso aštriausius virškinimo organų pakirkimus — pašalina gasus, pilvo ir vidurių skaudėjimą. Jie sugrąžina apetitą, gyvumą ir tvirtą miegą. Tanlac yra padarytas iš šaknų, žievių ir žolių. Kainuoja mažiau 2 centų už dozę. Gaukite bonkų šiandien nuo savo aptiekininko. Pinigai bus sugrąžinti, jei jis jums nepagelbės.

Greitai Sustabdo Nepakenčiamą Kosulį

Atkaklus kosulys, kuris laikosi po didelės slogos, ar po antpuolio bronchito, greitai pasiduoda gydymosiis ypatybėms Foley's Honey and Tar Compound. Padarytas iš tyros pušies smalos, šviežio minkštinančio medaus, kartu su kitomis vertingomis kosulį gydančiomis gydomosiomis, Foley's Honey and Tar Compound ramina gėdantį apvalkalą ant įdego gerklių ir oro takų pamušo. Bronchito kosulys, kvėpavimo trakto kosulys, gėdiantis krūpų kosulys greitai sustabdomi. Nuolatos vartojamas per 50 metų ir kasmet suvartojama daugiau kaip 2,000,000. Paklauskite savo aptiekininko Foley's Honey and Tar Compound ir nevar-tokite jokio kitokio.

PAMATYKIT pilną pasirinkimą naujų rudėnių PORTIS KEPIURI, kurios yra visų mėgiamos dėl gerumo materijų, pasiuvimo, gražumo ir madingumo. Jaunieji ypač pamėgo šias kepiures. \$1.95 iki \$2.45. Atidara nedr iki 12:30 v.

BARNEY PETKA'S Men's Furnishings

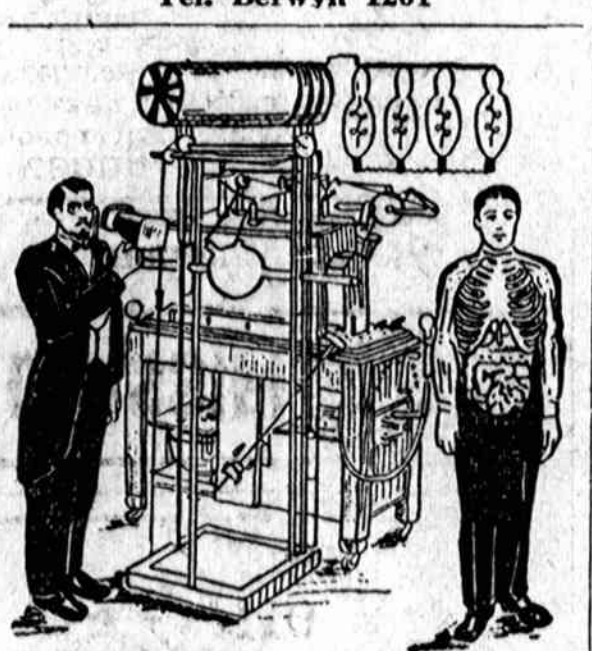
4171 Archer Ave. arti Richmond St.

jos gerintis — aš vėčiau liuosu laiku ką nors sulošiu arba šiaip sau kur nors pasėdžiu teatre. Nepritariu ir patariu dabar čionais visiems nepritarti.

Mat.

Baterijų aptarnavimas
Phone Boulevard 2854
Joseph Witolds
Tire and Battery service. Vulcanizing. Naujos batarės garantuotos ant metų \$6.95.
3647 So. Halsted St., Chicago, Ill.
Lietuviai savininkas.

STUCHLIK'O
ST. VITUS DANCE GYDUOLĖS
Tai yra geriausias importuotas gyduolės gydymui \$V. VITO \$OKIO (St. Vitus Dance) ir NERVŲ Ilgų. Parduoda tikrai
EDWARD STUCHLIK
6243 W. 22nd St., Berwyn, Ill.
Tel. Berwyn 1201

Specialistas gydymui chronikinių ir naujų ligų. Jis kiti negaliojanti jūmų ligų, atsilankyti pas mane. Mano pilnas išsėmimas: man atidėjęs jūmų ligų, aš jau aš apimam jūmų gydymui, sveikata jūmų sugrąžinti. Jis kiti pas tikrai specialistą, kuris neklina jūmų kur ir kas jūmų skauda, bet pats pats pats po galutinio išsėmimo — kas jūmų yra.

Dr. J. E. Zaremba

20 W. Jackson Blvd., netoli State St.
Kambarys 1016
Imkit elevatoriu
CHICAGO, ILLINOIS

Ofiso valandos: nuo 10 ryto iki 1 po pietų, nuo 5 iki 7:30 vakaro. Nede-
lioj nuo 10 ryto iki 1 v. po pietų.

Dr. C. C. SINGLEY

20 W. Jackson Boulevard

Suite 1615

Tel. Harrison 1950

Kodel tas neramus, nervuotas, "pavargęs" jautimasis? Jus sergate ir jus tai žinote, bet tik ne-
norite prisipažinti. Kiekviena liga turi priežastį. Atsitrūkite priežastį ir atsikratykite jos ir tada liga visai išnyks. Tai tokis yra mano budas, kurį aš išmokau 1906 m. Berlyno universitete ir kurio nuo to laiko aš laikaus su nepaprastomis pasekmėmis.

VALANDOS:

nuo 10 ryto iki 1 po pietų
nuo 3 iki 4:30 po piet.
Nedeilij
nuo 10 v. ryto iki 1 v. po piet.

Universal Restaurant

Gardus, sveiki lietuviški valgiai ir mandagus patarnavimas.

A. A. NORKUS, sav.

750 West 31st St.

CLASSIFIED ADS.

Business Service
Biznio Patarnavimas

MEDINIAI ir muriniai garažai, pabudavoti pilnai. \$295 ir augė, įskaitant cementinius grindis. Namų pakėlimas ir pamatai \$555 ir augė. Nereikia įmokėti, 2 iki 10 metų išmokėjimui.
CEMENT CONTRACTORS
4538 Addison St.
Ave. 6747 Vakaraš Pensacola 2561

J. S. RAMANCIONIS

Buvęs vedėjas Bridgeport Painting & Hardware Co.,
HARDWARE PAINTS & WALL PAPER
Painters & Decorators
J. S. RAMANCIONIS, savininkas
8147 So. Halsted St.
Tel. Victory 7261

Zelvis Building Co.

GENERALIS KONTRAKTORIUS
Statom naujus ir taisom senus namus, porčius, garadžius. Prieinama kaina. Darbas garantuotas.
2506 W. 69 St.
Tel. Prospect 9856

GENERALINIS KONTRAKTORIUS

Statom namus naujus ir didelius. Taipgi taisom senus. Permuftini kiti vieta ir duoda natūralius dykai. Prirengimui nesigimiam ant namų.

A. KATRIS

3230 So. Union Ave.

Phone Victory 2740

CLASSIFIED ADVERTISEMENTS

Business Service

Biznio Patarnavimas

10% PIGIAU UŽ VISA DARBA
CONSUMERS Stogu Darbas. Greitai taisome stogus visokios rūšies, bile kada ir bile kur. Dykai apskaitilavimas. Mes atliekame geriausį darbą mieste. Kedzie 8463.

NEREIKIA ĮMOKĖTI

Pabudavosime ir finansuosime, kaip patiks, taipgi parupinsime lotą. Jūsų muosavė bus priimta kaip įmokėjimas.

CUMMINGS AND CO.
Matykite Mr. Clerf,
Room 800,
134 No. La Salle St.,
Tel. Randolph 8780

Financial

Finansai-Paskolos

Skolinam Jums Pinigus

\$100 IKI \$2,000

Jūs atmokate mažomis mėnesinėmis mokesčiais.
Mes taipgi perkame morkėjus ir Real Estate kontraktus.

Petrzilek Bros.

1647 W. 47th St.

Arti Marshfield Ave.

Financial

Finansai-Paskolos

PASKOLINSIM nuo \$50 iki \$300 už 2½ nuosimio ir lengvais įmokėjimais. Paskolas suteikiama į 24 valandas. Be jokio komiso.

S. OSGOOD

2231 West Division St.

Upstairs

Telephone Armitage 1199

Paskolos suteikiama į viena dieną

2-RU MORGICIAI

3-TI MORGICIAI

6 Nuosimčiai

Mes perkame real estate kontraktus

INTERNATIONAL INVESTMENT CORPORATION

Kapitalas \$500,000.00

3804 So. Kedzie Ave.

Tel. Lafayette 6738-6716

Musical Instruments

Muzikos Instrumentai

PARDUOSIU savo \$1,000 grojiklį pianą už \$85, įskaitant suolelį ir roles. Cash ar išmokėjimais.

1411 Milwaukee Ave.

Kreipkitės į Radic sankrovą

PARDUOSIU savo grojiklį pianą, suolelį ir 50 rolių už \$75. Tai balansas morgičiaus.

8213 Cottage Grove Ave.

Miscellaneous

Įvairūs

BRIDGEPORT KNITTING SHOP

Neriam vilnonius svertorius — storus ir plonus, taipgi ir vilnonės pindaikas. Parduodam pigioms kainoms. Neriam sulig užsakymu naujus svertorius ir taisome senus. Vilnonės gijos del nerinių ir vilnonės materijos del kelnų vyrams ir vaikams. Kviečiame atsilankyti ir įsitikinti mūsų prekių gerumą. Atidara kasdien ir vakarais. Taipgi sekmdienais nuo 9 iki 4 po pietų.

F. Selemonavičius

504 W. 33rd St. prie Normal Ave.

Tel. Victory 3486

Furniture & Fixtures

Rakandai-Įtaisai

3 AM. SEKUNDINIS morkėjimas, setas \$7.50. Įmokėjimas \$2.50. Kainos \$15.00. Vėlyvė, baldai, virtuvės baldai. Valgomosios kamb. setai.

GAUGER.

541 E. 61st St. prie St. Lawrence, Atidara utarn. ketv. sub. vakarais.

BARGENAI CASH PIRKEJAMS

2 ir 3 am. seklyčių setai, Mohair, Moquette, Jacquard, etc. \$35 iki \$69.40, 3 am. miegamojo kamb. setai, su springalais ir matrasu. \$39.75. 7 šm. valgomosio kamb. setai \$48. Kau-
val visio dydžio. Dinetė setai už \$14.50, \$75.00. Stark upright pianas \$72. Šimtai barzenų. Victor, 4809 W. Lake St. Atidara iki 10 val.

PARDAVIMUI namų rakandai del 4-ry rūmų, gerame stovj, parduosiu pigiai — priežastis pardavimu — vienai persunkui užliakti rūmai.

3655 So. Halsted St. (2nd front).

Automobiles

28 Buick 5 pas, sedan \$800
24 Buick Sedan 6 ratų \$375
29 Essex Sedan \$500
1927 Nash Coach special \$250
29 Ford coupe \$400
29 Ford Roadster \$400
28 Auburn Roadster \$550
McKENN MOTOR SALES CO.
7136 S. Halsted St., Triangle 9330

PRIVERSTAS esu parduoti viena iš dviejų karų — Lincoln arba Cadillac, abu sedanai, 1925 m., gerame stovj, 9927 Michigan Ave. Tel. Pullman 4091.

Automobiles

PRANESIMAS

Širdingai kviečiame jus pamatyti vėliausios mados naujus 1930 "400" Nash karus su vėliausiais pagerinimais. Pas

BALZEKAS MOTOR SALES

4030 Archer Ave.

Tel. Lafayette 2082

Personal

Asmenų Ieško

PAIESKAU merginos ar moteries apsidėimui nuo 25 iki 35 metų amžiaus, esu našlys, turiu 3 vaikus, mažiausis 2 metų, Frank Svolkin, 153 So. 13 Ave., Maywood, Ill.

PAIESKAU Juzės Mitrulevičienės, po tėvais Jakaitė. Paėjo iš Gervilko kaimo. Turiu svarbų reikalą. Ji ar kas apie ją žino, prašau duoti žinią Onai Yankienei, po tėvais Ma-sidonskaitė, 900 W. 52nd St., Chicago, Ill.

PAIESKAU Marės Balčiūnienės ir Elenos Balčiūtės, pirmą gyvenę 3219 So. Lime St. Pasišalino iš mano namų spalio 19 d. Malonkėite atsišaukti pati arba kas pirm